

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. Б.

Реданція й Адміністрація:
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Реданції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504000
"Банку Чеських Легов
Прага, "Діло".
Рукописи не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

місячно (з книжкою) . . . 5.00 зол
чвертьрічно . . . 15.00 "
піврічно . . . 30.00 "
річно . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СЕТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ "ДІЛО" В ОБЕМІ 10-15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Футра Брати Рот і Сп. Львів тепер ЛЕГІОНІВ Ч. 11. I. п.

(над крамницею "Салямандра")

Відрпуження між Хустом і Прагою.

В ЯКІМ ХАРАКТЕРІ ПРИХАВ ГЕНЕРАЛ ПРХАЛЯ ДО ХУСТУ.

"Дайце Альгемайне Цайтунг" стверджує, Ген. Прхалі виїхав до Хусту — невідомо пощо і в якому характері.

Цілий світ глядить з подивом

на геройську оборону самоетійности Карпатської України.

— СТВЕРДЖУЄ НІМЕЦЬКИЙ ЧАСОПИС.

"Гренцботе" містить статтю "Карпатська Україна під натиском", у якій описує, як різні чинники намагалися прижусити Карпатську Україну до капітуляції та до резигнації з автономії в рамках чесько-словацької федерації. Щоб зберегти Карпатську Україну, Мадярщина робила труднощі у транзиті; також транзит через польський кордон припинено. Але саме в цих труднощах зроста національна свідомість карпатських українців — вони духово перетворилися, загартувалися, набрали відпорности, щоб відбити чеський натиск. Цілий світ глядить з подивом на геройську оборону самоетійности Карпатської України. Її уряд рішений боронити

своїх прав усіми засобами, населення готове до найбільших жертв в обороні недавно здобутої самоетійности.

Від 11 лютого Хуст матиме залізничну сполуку з Прагою.

Карпатоукраїнський уряд дістав телеграфічну вістку від української делегації на делімітаційні переговори в Будапешті, що транзитний рух між Карпатською Україною та західною частиною федерації налагодиться, починаючи від 3. II. м. Від 11. II. м. Хуст матиме

нормальну залізничну сполуку зі заходом. Крім того налагоджено комунікацію з Мадярщиною, від 5. II. м. через Ужгород.

СПРАВА ЧОТИРЬОХ ПОСЛІВ З КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ ДО ПРАСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

Як подає "Наес Вінер Тагеблат", карпатоукраїнський уряд робить заходи, щоб УНОб'єднанню признано право розділити 4 мандати до праського парламенту, що їх послаи втратили з огляду на зміну південного кордону Карпатської України. Це домагання стрічається із спротивом Праги.

Переговори між мін. Реваєм та прем. Бераном усунули всі труднощі.

НАЦІОНАЛЬНА ЕСПАНІЯ

готова прийняти утікачів з Каталонії.

ФРАНЦІЯ ВИШЛЕ АМБАСАДОРА ДО БУРГОСУ?

Французькі міністри Сарро і Рюкар вернулися після інспекції катальонського пограниччя до Парижа, де відбулася нарада уряду.

Париж стоїть на становищі, що сама Франція не має обов'язку фінансувати евакуації катальонських утікачів — це питання треба розв'язати на міжнародній площині.

Як говорять у політичних колах, між Парижем та Барселаною йдуть приватні розмови, у висліді яких ген. Франко погодився прийняти на

свою територію жінок, дітей і старців, що схоронилися до Франції. З огляду на те виявляється необхідним навізати дипломатичні взаємини з нац. Еспанією. У Парижі говорять про висилку одного генерала, особистого знайомого ген. Франка, зі спеціальною місією до Бургосу; він мав би приготувати приїзд французького амбасадора. Цього домагається енергійно окрема група парламентаристів під проводом Фланзієна.

ФРАНЦУЗЬКЕ ПОГРАНИЧЧЯ ЗАГРОЖЕНЕ.

Рівночасно франц. влада приготується на те, що при самому кордоні дійде до великих боїв; червоні будують там укріплення. Іде про те, щоб ці операції не порушили безпеки на французькому пограниччі та щоб не допустити до хаотичного напливу червоних міліціонерів.

БОЛГАРСЬКИЙ КОРОЛЬ ВИЇХАВ З РИМУ.

Болгарський король Борис виїхав з Риму, де провів 2 тижні як гість італійського короля.

Еспанські національні війська зайняли Бергу.

ВІД ФРАНЦУЗЬКОГО КОРДОНУ.

Еспанські війська пішли вперед на всіх фронтах катальонського фронту. Корпус Еспанської армії зайняв місто Бергу. Тепер нац. війська йдуть на 35 км від франко-катальонського кордону.

ЧЕРВОНА АРТИЛЕРІЯ ОКРУЖЕНА.

Інша група нац. військ здобула на південь від Віну місцевості Севу, Тарасель та Рідепорас. Тим способом відусіль округлено простір, на якому червоні зосредили великі артилерійські частини.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. В.

Реданція й Адміністрація:
Львів, РИНОК Ч. 10. П. ПОВ.
Телефон Реданції 245-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошти: П. К. О. Львів 504 060
Банку Чеських Лейон.
Прага „Діло“.
Рукописи не забираємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

місячно (з книжкою) 5.00 зол.
чвертьрічно 15.00 „
піврічно 30.00 „
річно 60.00 „

В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Футра Брати Рот і Сп. Львів тепер ЛЕГІОНІВ Ч. 11. І. п. (над крамницею „Салямандра“)

Відпруження між Хустом і Прагою.

В ЯКИМ ХАРАКТЕРІ ПРИХАВ ГЕНЕРАЛ ПРХАЛЯ ДО ХУСТУ.

„Дайче Альгемайне Цайтунг“ стверджує, Ген. Прхалія виїхав до Хусту — невідомо пошто і в якому характері.

до після розмов мін. Ревая з прем. Бераном
війшло до відпруження між Хустом і Прагою.

Цілий світ глядить з подивом

на геройську оборону самостійности Карпатської України.

— СТВЕРДЖУЄ НІМЕЦЬКИЙ ЧАСОПИС.

„Гренцботе“ містить статтю „Карпатська Україна під натиском“, у якій описує, як різні чинники намагалися примусити Карпатську Україну до капітуляції та до резигнації з автономії в рамках чесько-словацької федерації. Щоб анголодити Карпатську Україну, Мадярщина робила труднощі у транзиті; також транзит через лінійний кордон припинено. Але саме в цих труднощах зросла національна свідомість карпатських українців — вони духово перетворилися, загартувалися, набрали відпорности, щоб відбити чеський натиск. Цілий світ глядить з подивом на геройську оборону самостійности Карпатської України. Її уряд рішений боронити

своїх прав усіма засобами, населення готове до найбільших жертв в обороні недавно здобутої самостійности.

Від 11 лютого Хуст матиме залізничну сполуку з Прагою.

Карпатоукраїнський уряд дістав телеграфічну вістку від української делегації на делітаційні переговори в Будапешті, що транзитний рух між Карпатською Україною та західною частиною федерації налаштується, починаючи від 3. п. м. Від 11. п. м. Хуст матиме

нормальну залізничну сполуку зі заходом. Крім того наладжано комунікацію з Мадярщиною, від 5. п. м. через Ужгород.

СПРАВА ЧОТИРЬОХ ПОСЛІВ З КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ ДО ПРАСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

Як подає „Наес Вінер Тагеблат“, карпатоукраїнський уряд робить заходи, щоб УНОБ-еднанню признано право розділити 4 мандати до праського парламенту, що їх послы втратили з огляду на зміну південного кордону Карпатської України. Це домагання стрічається із спротивом Праги.

Переговори між мін. Реваям та прем. Бераном усунули всі труднощі.

Протичеські настрої в Карпатській Україні

ПАТ повідомляє з Ужгороду: Деякі місцевості підпадають під вплив протичеської агітації урядових кол Карпатської України; це доводить до протичеських виступів. Напр. у Тирнові селяни відмовилися постачати чеським жандармам молока, а що не мають де продати, вивозять його.

10 ЛЮТОГО — ДЕНЬ МАСОВИХ ПЕРЕД-ВИБОРЧИХ ЗБОРІВ У КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

На неділю 5. лютого призначено у всіх більших місцевостях Карпатської України передвиборчі збори. Промовлятимуть усі канди-

дати до карпато-українського союму, включно з кандидатами чеської, румунської та німецької національної меншини, яких поставили на виборчому списі УНО.

НАЦІОНАЛЬНА ЕСПАНІЯ готова прийняти утікачів з Каталонії.

ФРАНЦІЯ ВИШЛЕ АМБАСАДОРА ДО БУРГОСУ?

Французькі міністри Сарро і Рюкар вернулися після інспекції каталонського пограниччя до Парижа, де відбулася нарада уряду.

Париж стоїть на становищі, що сама Франція не має обов'язку фінансувати евакуації каталонських утікачів — це питання треба розв'язати на міжнародній площині.

Як говорять у політичних колах, між Парижем та Барселоною йдуть приватні розмови, у висліді яких ген. Франко погодився прийняти на

свою територію жінок, дітей і старців, що схоронилися до Франції. З огляду на те визнається необхідним назвати дипломатичні взаємини з нац. Еспанією. У Парижі говорять про висилку одного генерала, особистого знайомого ген. Франка, зі спеціальною місією до Бургосу: він мав би приготувати приїзд французького амбасадора. Цього домагається енергійно окрема група парламентаристів під провозом Фліндена.

ФРАНЦУЗЬКЕ ПОГРАНИЧЧЯ ЗАГРОЖЕНЕ.

Рівночасно франц. влада пригтовлюється на те, що при самому кордоні дійде до великих боїв; червоні будуть там укріплені. Іде про те, щоб ці операції не порушили безпеки на французькому пограниччі та щоб не допустити до хаотичного напливу червоних міліціонерів.

БОЛГАРСЬКИЙ КОРОЛЬ ВИЇХАВ З РИМУ.

Болгарський король Борис виїхав з Риму, де провів 2 тижні як гість Італійського короля.

Еспанські національні війська зайняли Бергу.

ЧЕРВОНА АРТИЛЕРІЯ ОКРУЖЕНА.

Інша група нап. військ здобула на південь від Віну місцевості Севу, Тарадель та Ріденорас. Тим способом звільсць окружено прогістір, на якому червоні зосредили великі артилерійські частини.

35 КМ. ВІД ФРАНЦУЗЬКОГО КОРДОНУ.

Національні війська пішли вперед на всіх каталонських фронті. Корпус ген. Урхалі заняв місто Бергу. Тепер нац. війська відійшли знову на 45 км. від франко-като-лицького кордону.

Цікавість та інформація.

Львів, 2. лютого 1939.

Це розмірно зовсім недавній час, коли український загаль у Галичині почав цікавитись міжнародними подіями. Тимимо, як то „Діло“, починаючи від 20-их рр. післявоєнного часу, систематично „привичаювало“ своїх читачів до закордонно-політичної тематики, яка раніш була у газеті п'ятим колесом у возі та в очах читача згори чимось „мудрим“, на чому ледви зупинився зір. Тимимо, як сьогодні, як то раз приніс до Редакції статтю п. н. „Англія, Судан і Єгипет“ проф. д-р Ярослав Олесьницький, один із найкращих наших знавців міжнародних політичних проблем. Тема була тоді у світовій пресі актуальна і стаття першорядна. Коли ми її видрукували, то довго прийшлося слухати просто іронічних дотинок різних громадян, що „Діло“ — мовляв — займається такими витребеньками, як якісь африканські країни і конфлікти. Закордонно-політична тематика належала у широкій українсько-галинській opinio довшо-довго до ділянок мало не метафізики. Довго-довго приходилося втовмачувати абетку науки історії, що нема у світі подій відірваних, взаємно від себе незалежних, що всі вони у взаємному звязку, інколи у найтіснішому звязку навіть тоді, коли здавалось би, що нічого у них нема спільного, та що не має права забирати голосу не то в українській політиці, але й у касиновому чи каварияному українському політиканстві той, хто не цікавиться подіями у широкому світі і сях-так, по газетному, у них не орієнтується. Приходилось пояснювати людям, що залюбки повторювана крилата фраза про „міжнародний характер української справи“ це не значить, що всі державні мужі світа так і не мають іншої журби, як тільки українців та їхні клопоти і змагання, тільки те, що й українська справа займає якесь місце у комплексі справ, що їх щойно мусимо знати й пізнавати.

Здається, що ті часи належать до давнього минулого. Зацікавлення закордонно-політичними подіями серед найширших верств нашого громадянства щораз більшало. Такі події, як італійсько-абіссинська війна або перші місяці еспанської війни, як історія зросту й упадку совіських впливів в Європі, не кажучи вже про такі географічно ближчі події, як „аншлюс“ чи судетський конфлікт, — це були теми загальних і щоденних розмов. Українське громадянство ставало під цим оглядом на одному ступні з усіми іншими культурними громадянствами світа.

Це явище дійшло до свого найвищого ступеня з останніх місяців і тижнів. Іде з ним упорізмів іншого явища, такого характеристичного для українського галицького культурного життя. Від початків історії української преси — північний у нас був тижневик, — тижневики були (формально і далі ще є) офіційними органами всіх наших політичних партій, тижневики мали найвищий наклад, у малих містечках і по селах щоденник був тільки рідким та виїмковим гостем в українському домі. Але в останньому часі, під впливом того загального зацікавлення політики у широкому світі — раптово паде наклад тижневиків та зростає наклад щоденників. Український щоденник проникає вже в українське село. Навіть найкращі тижневі огляди міжнародних подій, такі, що їх напро. вів колись переміський „Український Голос“ — нікому сьогодні не вистачають: люди просто вже надто нервові, щоб цілий тиждень ждати, поки довідаються, що сказав той чи інший державний діяч у днях передвійної гарячки.

А проте приглядаючись цьому явищу — до-
бачуємо в ньому також деякі недобрі і нездоро-
ві рисочки. Річ у тому, що те зацікавлення між-
народними подіями дуже одностороннє. Маємо
враження, що велика частина української чита-
ючої публіки у краю шукає у закордонно-полі-
тичних вістках тільки вісток — про себе, про у-

країнську справу, або таких, які йдуть по лінії відомих бажань. Зате вістки і статті, які на перший погляд або не мають з українською справою нічого спільного або піддаються величезній будівлі, що її собі наш громадянин надто поквапно у своїй уяві сконструував — такий інформаційний матеріал надіжить по давньому до матеріалу „нудного“. Буває, що за об'єктивне та правильне з'ясування подій у широкому світі можна ще й наразитись на епітет „газителя духа“, так, немов ті події мають достосовуватись до краєвих настроїв, або немов до них повинні достосовуватись рідна пресо-інформаційна служба.

Це нездорові прояви, бо вони є вислідом виключно тільки екзальтації, яка гарно свідчить про патріотизм, та проте належить до того світа почувань, що з політичною освітою стоїть тільки у далекому зв'язку. Бо політична освіта має, якої джерелом є саме добра, особливо інформаційно-добра щоденна преса, масово поширена — не залежить від актуальних настроїв і політичних тенденцій. Щоденна преса має політично вишколювати громадянство, так далеко, щоб воно напр. само миттю орієнтувалось серед повені вісток — котрі з них правдиві чи імовірні, котрі штучно роздувані „для сенсації“, а котрі належать до категорії „пробних балонів“ або просто провокацій, бо суперечать логічному змістові даної ситуації і прагматичному зв'язкові подій. Формована пресою політична освіта каже теж громадянству завжди, при всяких, добрих чи злих обставинах, зберігати спокій та рівновагу духа, не піддаватися настроям ані радісної екзальтації ані розпуки, тямлючи, що перша може бути передчасна і нікому непотрібна, друга — ще більш безпідставна. Не дурно найбільшою прикметою кожного політика є холоднокровність — хай навіть получена з найбільшим темпераментом, а проте така, яка вміє на поведках тримати свої настрої і свої вибухи радості чи смутку. Ми хотіли б, щоб такі прикмети якнайбільш поширились у рідному громадянстві, щоб нинішнє зацікавлення міжнародними подіями, яке казало широким масам нашого

громадянства поцікавитись більше ~~політичною~~
пресою, стало підставою справжньої масової
політичної освіти, масового політичного ~~впливу~~

Тому, виступаючи вже неоднократно при
того, щоб настрої екзальтації вироджувалися
навіть у нехоть до буденної конструктивної
ці, в якесь дивоглядне та карігідне легковаж-
ня „дрібних“ справ, від яких саме найбільше
лежить доля нації, — протиставляючись тако-
хитному розумінню завдань пресо-інфор-
ційної служби, якщо вона хоче бути дійсно
бра, дійсно правильна, виховна та конструк-
на. Від того, чи Гітлер згадує у своїх про-
про європейський Схід чи ні — не залежить
ля української нації: залежить вона від ста-
країнства, якої підвалиною є муравина ко-
структивна праця та масова політична тоді.
Зацікавлення міжнародними подіями зати-
бути постійне, тривке, всестороннє, незалеж-
від хайдевих настроїв.

Основа сили Рідної Школи — це П. Ш. Членство. Вступайте масово у члени Р. Ш. Р. Ш. Членська вкладка 2 зол., для селян і робітників тільки 1 зол. Вписуватись і вкладку вносити у приналежному Клубу Р. Ш.

Від Ежова до того самого.

НОВІ ОБВИНУВАЧЕНІ У КОНТРРЕВОЛЮЦІЇ.

Хоч зазначалося на кожному кроці, що ни-
щить „ворогів народу“ славетна совітьська
контррозвідка під кермуванням „сталінського
наркома“ Ежова (всі знали, що на цьому саме
місці треба гучно плескати), але таємницею по-
дихнула було, що самим то Ежовим, як секре-
тарем ЦК партії кермує генеральний секретар
партії, тобто сам „вожд“.

Та надійшли дощі, непевні часи. Бо крім перманентних внутрішніх ворогів, яких і не шастило „викорчувати“, які росли, ніби гриби по дощі, загрожували все небезпечніше й небезпечніше вороги і зовнішні. Доводилося активізувати всіляких способів якось забезпечити себе, зробити якісь щасливі ходи.

Здається нам, що мешканців Кремля і досі кидає в холодний піт при одній тільки згадці про міхненське побачення. Політичне примирення, політичне зєднання європейських потуг, цей славнозвісний пакт чотирьох у Європі плюс Японія в Азії, це не тільки вічний шах, це вже справжній мат для „шостої частини світу“.

Але якщо пошастило. Покищо міхненське побачення не привело до згоди чотирьох європейських потуг. Залишилися старі, а то навіть повстали й нові розбіжності. Отже використовувати кожну таку розбіжність! Стратися як

мога використовувати розколини поміж державами! Розширяти їх! Змобілізувати в них та невидні осередки комінтерну. Зрозуміте все! А тут на щастя незадоволення в Азії, в Японії, в Америці з антисемітської політики Німеччини. А тут на щастя незадоволення в Англії, а головне в Америці з японської політики в Китаю. Чи не можна на цьому використати? Чи не можна якось навіть більше довіри до СРСР, до його сучасної демократичності, до його миролюбства.

Ну, а крім того слід трохи якось впливати на внутрішні ферменти, головне націоналізм.

І ось 7. грудня у відділі хроні-
ній сторінці (і це у всіх совіських газет) ви-
являється коротка записка про звільнення Беріо
за його проханням від обов'язків наркома
трішніх справ з залишенням наркома
транспорт, обов'язки якого він виконує
від квітня м. р. На наркома внутрішніх
призначено Лаврентія Берію, що раніше
першим секретарем ЦК компартії Грузії

Зрозуміло, на другий день перш за все з'являються портрети Єжова, ані Берії, ані нікого з інших. Берії! Це вже цілком незвичайно!

І власні кореспонденти Єжова
зет писали вже і про перебування Єжова
такі під охороною чекістів. І про мав
самогубство і про розулку в нм його
ни, порівнюючи весь час його до
Ягоди. Але ріжниця була велика. Ст
тіллки урядовець, звичайно комісії
мав високе становище. Єжов не тільки
урядовець, він, як ми вже зазначали, і
ЦК, партії, і голова комісії партійної
і член полібюро. Не значить те, що
можна було «зліквідувати», але муси
ли зробити в цілком інший спосіб

Наслідки автомобільової катастрофи.

ХУСТ. У справі катастрофи, що сталася у неділю, 29. м. м., з автом вищих урядовців Карпатської України, Чеське Пресоєне Бюро повідомляє: Більша група урядовців міністерств з Хусту виїхала була в суботу до Мармарошського Сиготу на свято румунського Червоного Хреста. В часі повороту авто карпатсько-Інського шефа пропаганди д-ва Комаринського.

го наїхало на румунській території на поруччя деравного мосту й наслідком того бул ранені три особи, найважче шеф Президії Ради Міністрів Микола Лацанич. Легко ранені д-р Комаринський та його жінка відїхали вже до Хусту; налкомісар Лацанич, що має зломану ногу у трьох місцях залишався у лічницї в Сигеті.

Цікавість та інформація.

Львів, 2. лютого 1939.

Це розмірно зовсім недавній час, коли український загальний у Галичині почав цікавитись міжнародними подіями. Тимим, як то „Діло“, починаючи від 20-их рр. післявоєнного часу, систематично „призначувало“ своїх читачів до закордонно-політичної тематики, яка раніш була у газеті палим колесом у воєні та в очах читача згорі чимось „нудним“, на чому ледви зупинявся зір. Тимим, як сьогодні, як то раз приніс до Редакції статтю п. н. „Англія, Судан і Єгипет“ док. д-р Ярослав Олесницький, один із найкращих наших аналітиків міжнародних політичних проблем. Тема була тоді у світовій пресі актуальна і стаття першорядна. Коли ми її видрукували, то довго прийшлося слухати просто іронічних допиток різних громадян, що „Діло“ — мовляв — займається такими витребеньками, як якісь африканські країни і конфлікти. Закордонно-політична тематика належала у широкій українсько-галицькій оцінці довго-довго до діянок мало не метафізики. Довго-довго приходилося втовмачувати абетку науки історії, що нема у світі подій відірваних, взаємно від себе незалежних, що всі вони у взаємному звязку, інколи у найтіснішому звязку навіть тоді, коли здавалось би, що нічого у них нема спільного, та що не має права забирати голосу не то в українській політиці, але й у казеному чи каваряному українському політиканстві той, хто не цікавиться подіями у широкій світі і як-так, по газетному, у них не орієнтується. Приходилося пояснювати людям, що залюбки повторювана крилатка фраза про „міжнародний характер української справи“ це не значить, що всі державні мужі світа так і не мають іншої журби, як тільки українців та їхні клопоти і змагання, тільки те, що й українська справа займає якесь місце у комплексі справ, що їх шойно мусимо знати й пізнавати.

Здається, що ті часи належать до давнього минулого. Зацікавлення закордонно-політичними подіями серед найширших верств нашого громадянства щораз більшало. Такі події, як італійсько-абіссинська війна або перші місяці еспанської війни, як історія зросту й упадку совітських впливів в Європі, не кажучи вже про такі географічно ближчі події, як „аншлюс“ чи судетський конфлікт, — це були теми загальних і щоденних розмов. Українське громадянство ставало під цим оглядом на одному ступні з усіма іншими культурними громадянствами світа.

Це явище дійшло до свого найвищого ступня з останніх місяців і тижнів. Іде з ним упарі змеина іншого явища, такого характеристичного для українського галицького культурного життя. Від початків історії української преси — північний у нас був тиждень, — тижневики були (формально і далі ще є) офіційними органами всіх наших політичних партій, тижневики мали найвищий наклад, у малих містечках і по селах щоденник був тільки рідким та виїмковим гостем в українському домі. Але в останньому часі, під впливом того загального зацікавлення подіями у широкій світі — раптово паде наклад тижневиків та зростає наклад щоденників. Український щоденник проникає вже в українське село. Навіть найкращі тижневі огляди міжнародних подій, такі, що їх напр. від колись перемиський „Український Голос“ — нікому сьогодні не вистачають: люди просто вже надто нервові, щоб цілий тиждень ждати, поки довідаються, що сказав той чи інший державний діяч у днях передвоєнної гарячки.

А проте приглядаючись цьому явищу — добуємо в ньому також деякі недобрі і нездорові рисочки. Річ у тому, що те зацікавлення міжнародними подіями дуже одностороннє. Маємо враження, що велика частина української читаючої публіки у краю шукає у закордонно-політичних вістках тільки вісток — про себе, про у-

країнську справу, або таких, які йдуть по лінії відомих бажань. Зате вістки і статті, які на перший погляд або не мають в українською справу нічого спільного або піддаються величній будіалю, що її собі наш громадянин надто поквапно у своїй уяві сконструував — такий інформаційний матеріал належить по давньому до матеріалу „нудного“. Буває, що за об'єктивне та правильне з'ясування подій у широкій світі можна ще й наразитись на епітет „гасителя духа“, так, немов ті події мають достосовуватись до краєвих настроїв, або немов до них повинна достосовуватись рідна пресо-інформаційна служба.

Це нездорові прояви, бо вони є вислідом виключно тільки екзальтації, яка гарно свідчить про патріотизм, та проте належить до того світа почувань, що з політичною освітою стоїть тільки у далекому звязку. Бо політична освіта має, якої джерелом є саме добра, особливо інформаційно-добра щоденна преса, масово поширена — не залежить від актуальних настроїв і політичних тенденцій. Щоденна преса має політично вишколювати громадянство, так далеко, щоб воно напр. само миттю орієнтувалось серед повені вісток — котрі з них правдиві чи імовірні, котрі штучно роздувані „для сенсації“, а котрі належать до категорії „пробних балонів“ або просто провокацій, бо суперечать логічному змістові даної ситуації і прагматичному звязкові подій. Формована пресою політична освіта каже теж громадянству завжди, привсяких, добрих чи злих обставинах, зберігати спокій та рівновагу духа, не піддаватися настроям ані радісної екзальтації ані розпуки, тямлючи, що перша може бути передчасна і нікому непотрібна, друга — ще більш безпідставна. Не дурно найбільшою прикметою кожного політика є холоднокровність — хай навіть полонена з найбільшим темпераментом, а проте така, яка вміє на поведках тримати свої настрої і свої вибухи радості чи смутку. Ми хотіли б, щоб такі прикмети якнайбільш поширилися у рідному громадянстві, щоб нинішнє зацікавлення міжнародними подіями, яке казало широким масам нашого

громадянства поцікавитись більше щоденною пресою, стало підставою справжньої масової політичної освіти, масового політичного вишколу.

Тому, виступаючи вже неоднократно проти того, щоб настрої екзальтації вироджували навіть у нехиті до буденної конструктивної праці, в якесь дивоглядне та харитидне легковажнє „дрібних“ справ, від яких саме найбільше залежить доля нації, — протиставляючись такої хибному розумінню завдань пресо-інформаційної служби, якщо вона хоче бути дійсно доброю, дійсно правильною, виховною та конструктивною. Від того, чи Гітлер згадує у своїй промові про європейський Схід чи ні — не залежить доля української нації: залежить вона від сил українства, якої підвалиною є мураліна конструктивна праця та масова політична освіта. Зацікавлення міжнародними подіями повинно бути постійне, тривале, всестороннє, незалежне від хвилевих настроїв.

Основа сили Рідної Школи — це її членство. Вступайте масово у члени Р. Ш. Рівночленська вилатка 2 зол., для селян і робітників тільки 1 зол. Вписуватись і вилатку вилаткувати у приналежному Клубу РШ.

Від Ежова до того самого.

НОВІ ОБВИНУВАЧЕНІ У КОНТРРЕВОЛЮЦІ.

Хоч зазначалося на кожному кроці, що нищити „ворогів народу“ славетна совітська контррозвідка під кермуванням „сталінського наркома“ Ежова (всі знали, що на цьому саме місці треба гучно плескати), але таємницею політичного було, що самим то Ежовим, як секретарем ЦК партії кермує генеральний секретар партії, тобто сам „вожд“.

Та надійшли досить непевні часи. Бо крім перманентних внутрішніх ворогів, яких і не щастило „використувати“, які росли, ніби гриби по дощі, загрожували все небезпечніше й небезпечніше вороги і зовнішні. Доводилося вживати всіляких способів якось забезпечити себе, зробити якісь щасливі ходи.

Здається нам, що мешканців Кремля і досі кидає в холодний піт при одній тільки згадці про мінхенське побачення. Політичне примирення, політичне з'єднання європейських потуг, цей славнозвісний пакт чотирьох у Європі плюс Японія в Азії, це не тільки вічний шах, це вже справжній мат для „шостої частини світу“.

Але якось пощастило. Покищо мінхенське побачення не привело до згоди чотирьох європейських потуг. Залишилися старі, а то навіть повстали й нові розбіжності. Отже використовувати кожну таку розбіжність! Старатися як

мога використовувати розкоління поміж цими державами! Розширювати їх! Змобілізувати їх! Видні та невидні осередки комінтерну. Зробити все! А тут на щастя незадоволення в Англії, доловко в Америці з антисемітської політики Гітлера. А тут на щастя незадоволення в Італії, а головне в Америці з японської експансії в Китаю. Чи не можна на цьому виграти? Тільки якщо якийсь навіти більше довіри до СССР до його сучасної демократичності, до його революційства.

Ну, а крім того слід трохи якось зосередити внутрішні ферменти, головне націоналістичні.

І ось 7. грудня у відділі хроніки, на сторінці 1 (і це у всіх совітських газетах) вилатється коротка записка про звільнення Ежова з його проханням від обов'язків наркома внутрішніх справ з залишенням наркомом внутрішнього транспорту, обов'язки якого він виконував з квітня м. р. На наркома внутрішніх справ призначено Лаврентія Берію, що раніше був першим секретарем ЦК компартії Грузії.

Зрозуміло, на другий день перший зомов портретів Ежова, ані Берію, ані нікого з них! Це вже цілком незвичайно!

І „класні кореспонденти“ європейських газет писали вже і про перебування Ежова в шпиталі під охороною чекістів, і про замах на його самогубство і про розлуку з ним його дружини, порівнюючи весь час його життя з життям Ягоди. Але ріжниця була велика. Ягода — тільки урядовець, звичайно комуніст, що мав високе становище. Ежов не тільки комуніст, а й урядовець, він, як ми вже зазначили, і секретар ЦК партії, і голова комісії партійної дисципліни і член політбюро. Не значить те, що його можна було „закладувати“, але воно дає змогу ані зробити в цілком інший спосіб.

Наслідки автомобільної катастрофи.

ХУСТ. У справі катастрофи, що сталася у вівторок, 29. м. м., з автом вищих урядовців Карпатської України, Чеське Пресо-Бюро повідомляє: Більша група урядовців міністерства з Хусту вилатала була в суботу до Мармароського Сиготу на свято румунського Червоного Хреста. В часі повороту авто карпатсько-українського шефа пропаганди д-ра Комарницького

го наїхало на румунській території на поруччя дерев'яного мосту й наслідком того були ранені три особи, найважче шеф Президії Раді Міністрів Микола Лаванюк. Легко ранені д-р Комарницький та його жінка відіхали вже до Хусту; надкомісар Лаванюк, що має зломану ногу у трьох місцях залишився у лічбні в Сиготі.

Непосмієність — це страшний суспільний бляк, що вперто відновлюється та наростає.

23/12

Надійшло 21. грудня, роковини заснування ЦК і знову сенсація. Ніяких згадок про це в пресі, ніяких статей з приводу цього. І тільки в жовтні імені Держинського відбулися з цього приводу збори, при чому найвища особа там була дивізійний комісар Соловйов, один із другорядних вищих урядовців НКВС.

Отже не тільки існує ніби якийсь незадоволення з усього апарату наркомвнусправ, але бажано це продемонструвати.

Між іншим також незгідно з правдою висловлювали „ласні кореспонденти“ минуле нелегітимного наркому, ніби він працював завжди в органах Ч. К. Він майже авесь час працював по партійній лінії (між іншим у році 1922. він, як „товариш Лаврентій“ був секретарем партійного комітету в Києві, був досить толерантний і навіть прихильний до української кооперації) і це також свідчило б про бажання продемонструвати ніби зміну курсу політики наркомвнусправ, бо на місце Єжова можна ж було б призначити когось з його заступників.

А судовий процес у Києві при кінці грудня, судовий процес з обвинуваченням групи колишніх співробітників НКВС Молдавії на чолі з самим наркомом Широкиним, що чомусь то помер до суду! Обвинувачували їх у створенні фікційної контрреволюційної організації, у примушуванні різних осіб зізнаватися в участі в цій організації! І ніби злочини ці викрив Ц. К. компартії України. Усіх обвинувачених засуджено і розстріляно.

Знову очевидне бажання продемонструвати, що уряд рішив боротися злочинцями (і то такими своєрідними!) навіть і серед апарату Наркомвнусправ.

А на жалібному засіданні на роковини смерті Леніна, тобто на особливо урочистому партійному засіданні серед президії сидить далі, як і раніше, Єжов. Це свідчить, що ніяких злочинів він не заподіяв, користується попереднім довірям, треба було через його підхід продемонструвати назверх, а також і всередині ССРСР ніби цілковиту зміну внутрішньої політики совіського уряду по лінії наркомвнусправ.

А продемонструвати вже зуміють! Недаремно тепер саме в Нью Йорку будують совіський павільон для майбутньої вистави, недаремно по всіх великих центрах Північної Америки американська компартія влаштовує урочисті збори пам'яті Леніна, з промовами про миролюбство „великого могутнього“ ССРСР. Недаремно на сторінках деяких англійських газет проскакують думки, що цілком непотрібно нехтувати ССРСР, як можливим співником на випадок війнних ускладнень.

Отже демонструвати якнайбільше демократії, миролюбства з боку ССРСР! Тимто й вирішило політбюро з участю того самого Єжова, що він мусить відсунути від наркомвнусправ, на дказ запровадження нового, лагідного, „демократичного“ курсу.

Може й пощастить когонебудь у цьому переконати!

Гл. Л.

Чого домагається німецька меншина у Польщі.

Варшава, 1. лютого 1939.

Коротко перед приїздом мін. Рібентропа до Варшави, прем'єр ген. Складковський прийняв — як коротко інформував тоді ПАТ — німецького сенатора Ервіна Гасбаха, що передав меморіал у справі положення німецької меншини у Польщі.

Грубо пізніше появився докладний комунікат катовицької пресової німецької агенції „Д. П. Д.“, що навідує характер німецького постулативного меморіалу і наводить його зміст.

„Підчас моїх останніх відвідин з б. сенатором Візером (14. жовтня 1938 р.; сен. Візер, голова „Юнглайтше Партай“, проти якого польська преса веде сильну кампанію — Гром) доручили ми вам, пане прем'єре — пише у меморіалі сен. Гасбах — списаний реферат у найдражливіших справах нашої меншини, де була мова про такі справи:

1. Шкільництво.

2. Стосування закону про прикордонну полосу та передовсім про виселювання польських громадян німецької національності.

3. Рівне трактування німецьких робітників при припиненні до праці і звільненнях.

4. Стосування закону про державну приналежність.

5. Церковно-віроісповідні справи.

Пан прем'єр — пише далі сен. Гасбах — заявив нам тоді, що наведені справи розгляне прихильно. У міжчасі я перевів багато розмов у численних польських установах і міністерствах, щоб довести до згаданих вичислених дошкульних болячок німецького населення. На превеликий жаль, мушу заявити, що за малими винятками і наслідками натрапив я усюди на нехт і відмову. У багатьох випадках заявили мені, що все залежить від права взаємності і відношення до польської меншини в Німеччині.

В закінченні меморіалу сенатор Гасбах просить принагляюче припоручити поодиноким міністерствам коротко випрацювати і погодити усі ці важні для німців справи.

Гром.

ВАЖНЕ ДЛЯ ПАНЬ! Вояки на плащі костюми

сукні і шовки, дешево і добре шиті у фірмі **РОЖА БОТВІН** 24110-10

в нововідкритім локалі у л. **БОТВІН 9.**

Діяльність ОЗОН-у у ставиславівському воевідстві.

ПАТ повідомляє:

Чималими успіхами може похвалитись організація ОЗОН-у у ставиславівському воевідстві в останніх місяцях. Ось факти:

В коломийському повіті ОЗОН заснував безвідсоткові каси в Коломиї, Яблоніві, Печеліжці й Товмачику і викупив землю „з чужих рук“ у Камінці Малій, Товмачику та Яблоніві простором коло 120 моргів. Заходами ОЗОН-у громадяни полили ділянки позичку на суму 50 тисяч золотих на закуплю землі. В самій Коломиї засновано кравецьку кооперативу, зорганізовано ремісничий університет, закуповували коні для військових тем. Окружний ОЗОН у Косові дбав про імпрези та святочні обходи, дохід з яких пішов на польську приватну гімназію в Косові, на допомогу для дітей безробітних та на будову костелів в Маріямполі. В повітах Снятин, Голосків, Жидачів і Товмач заходами ОЗОН-у організовано цілу мережу християнських безвідсоткових кас та зорганізовано кільканадцять кооперативів. У Калуші основано безвідсоткову

касу і придбано від громади грунт під будівлю приватної польської гімназії; культурно-освітня секція місцевого ОЗОН-у, зложена з учителів місцевої гімназії та вселюдних шкіл, працює безупинно по сільських читальнях, зокрема в селах з мішаним населенням. Рогатинський ОЗОН знявся в першу чергу організацією польського купецтва і в своїй практичній акції чимраз більше опановує та монополізує вивіз худоби. Округа ОЗОН-у у Стрию незвичайно діяльна. Вона оснувала кооперативу „Дашавянка“ з філією в Моршині, якої місячний оборот сягає 25.000 золотих. У Сколім і Синевідську Вишнім зорганізовано робітничі кооперативи, в Соколові шевську кооперативу. Тепер приступає до праці кооператива в Рафайлові та безвідсоткова каса в Жуліні. В харитативно-суспільній діяльності стрийська округа ОЗОН-у веде доживу найбільшій дітворі у Стрию, Сколім, Соколові, Жуліні, Хромогербі та Жижаві. У Сколім та Жижаві урухотили аматорські гуртки та курси для неграмотних

23/12

Новий кабінет у Румунії.

Букарешт. Учора ввечері кабінет міністрів подався до димісії. Король доручив місію утворення нового кабінету дотеперішньому прем'єрові патріархові Митрофану Кристі, який представив королеві такий список членів: прем'єр Митрофан Кристя, віцепрем'єр, міністр внутрішніх справ та міністр народньої оборони в одній особі Арманда Калінеску, міністр юстиції Віктор Імманді, міністр озброєння Віктор Славеску, міністр прилюдних робіт та комунікацій Міхель Гельмензану, міністр скарбу й губернатор національного банку Мітіца Константінеску, міністр народ. господарки інж. Йорі Буйці, міністр лесунства й маринарки ген. Павло Теодореску, міністр праці Міхель Ралес, міністр здоров'я та суспільної безпеки ген. Микола Марінеску, міністр віроісповідань та мистецтв Микола Цігро, мін. освіти Петро Андрей, міністр закорд. справ Григор Гафенку, міністр для меншинних справ Сільвіу Драгомір, міністр рільництва та державних дібр проф. Корнацеану, міністр для інвентаризації прилюдного майна Траян Поп. — Державними підсекретарями стали: в міністерстві рільництва М. Шербан, для пропаганди Евг. Тітеану, в мін. внутр. справ ген. Гаврило Марінеску і Коріюлян Баран, у президії ради міністрів — Михайло Могареану, а мін. ісповідань і мистецтв Паде Попеску і І. М. Салавану, в мін. освіти Дмитро Туоні, в міністерстві народньої оборони — ген. Григор Мігаді, в міністерстві народньої господарки — Віктор Лінга. Заприсяження членів нового кабінету та королівських резидентів 10 провінцій відбулось уночі.

Різдво українців у війську.

Відомо, що багато молодих українців рікочно відбуває обовязкову військову службу в польському війську, здебільша поза межами рідного краю. Тут хочемо звернути увагу на недостачі в задоволенні їхніх релігійних потреб. Ось напр. у Познані гр.-кат. вояки не святкують греко-кат. свят Різдва Христового, тільки виправляють тоді або працюють, як у кожному будньому дні. Немає в тому дні ані в найближчих ніякого іншого богослуження, хоч існує там греко-католицький деканат.

Вояки жидівської національності в Познані всі свої свята святкують яксїд. Видно, що про тих жидів є кому подбати, де вони не були б, тільки українці, вирвані зі своїх сіл та містечок, тратять зв'язок з рідним обрядом і навіть у такому урочистому дні, як день Різдва Христового, не мають можливості хоч би думками злучитися зі своїми родинними сторонами та зі своєю церквою.

Цією справою повинні зацікавитись українські церковні і громадянські чинники та подбати, щоб нашим воякам, які стаціонаровані у корінно-польських землях, зокрема в Познані, забезпечено духовну обслугу принаймніше підчас урочистих свят.

К. К.

Поїздка ген. Прхали до Хусту.

Згідно з праським повідомленням ПАТ-а генерал Лев Прхала виїхав учора ввечері з Праги до Хусту. Перед відїздом відбув він численні розмови з поодинокими членами центрального уряду.

Неписьменність — це страшний суспільний бляк, що вперто відмовляється та намагається

Опозиція проти політики Рузвельта.

Вашингтон. Сенатор Най заявив у сенаті, що він не братиме відтепер участі в тайних запланах сенатської військової комісії. Сенатор Най бажав в той спосіб запротестувати „проти політики, яка не дозволяє американській опінії діяти самостійно з діпшою політикою уряду Зв-

чених Держав Півн. Америки“. Виступ сенатора Най може мати такий наслідок, що спровокує дебату над закордонною політикою Злучених Держав. Сенатори Мінтон і Клерк уже заявили, що говоритимуть на цю тему. — Опозиція закидає Рузвельтові завелике юдофільство.

Відкритий лист до Пана Прем'єра Вкладковського.

Дістаємо з Краєвої Народньої Канцелярії УНДО такого листа:

Від кількох місяців війт нашої громади Соколівка, повіт Золочів, Міхал Сурмай, зарядив надзвичайну варту в нашій громаді по 8 людей на добу, а саме: по 6 людей коло „Людового Дому“ та по 2 людей коло постерунку державної поліції. До цієї варти призначив тільки населення української народності і то мужчин та жінок, без огляду на вік і стан. Варта відбувається під голим небом на дворі в морози і підчас снот. Від цієї варти звільняють громадян поляків та жидів.

Зазначаємо, що в нашій громаді не було ніяких виступів, які оправдували б таке зарядження.

Найболючіше для нас те, що зарядження відноситься лише до українців, а поляки і жиди мають у пана війта привілеї. Це зарядження війта вважаємо за глум над нами.

Подаємо це до відома П. Прем'єрові і просимо скасувати це зарядження війта.

Соколівка, дня 29. січня 1939. р.

Підписи громадян.

Картина рідношкільної дійсності.

ЗВІДОМЛЕННЯ З ЗАГАЛЬНОГО ЗІЗДУ РІДНОЇ ШКОЛИ, ЩО ВІДБУВСЯ 2-ГО ЛЮТОГО Ц. Р. У ЛЬВОВІ.

БОГОСЛУЖЕННЯ ЗА ПОМЕРЛИХ ЧЛЕНІВ Р. Ш.

В день Зізду Р. Ш. о. Юліян Дзерович відправив у Преображенській церкві заупокійну Службу Богу за померлих членів РШ. В богослуженні взяли участь делегати на Зізд.

ВІДКРИТТЯ ЗІЗДУ.

Загальний Зізд РШ, що цього року відбувся в салі „Яд Харузім“ при вул. Бернштайна, і в президії якого засіли: голова Іван Галушинський, заступник голови о. Юліян Дзерович і секретар д-р Мирон Коновалець, відкрив голову проф. Іван Галушинський. Покликавши на секретарів зізду дир. Степана Гаврищука зі Львова, дир. Григора Терещького зі Львова і дир. Пилипа Гошівського з Ходорова, голова привітав приїзних на салі Преосв. Никиту та всіх делегатів і гостей. Після того згадав померлих у минулому році членів РШ: Миколу Звизківського, б. голову РШ, о. Тита Войнаровського, б. голову РШ, Сидора Громницького, б. члена Гол. Управи Марію Білецьку, б. вист. голову РШ, д-ра Секеду, дир. Олександра Трача, Миколу Галицького, д-ра Дмитра Марцева, інж. Романа Погорельського, інж. Осипа Таранюка, д-ра Олега Мохнацького, Олену Прокеш, Ірину Олесюкову, Володимира Устияновича, д-ра Мирона Конрата, Марію Коновалець, дир. Михайла Верещака, ген. Мирона Тарнавського, Йосифа Чайковського, Олену Торонську, Степанію Тарновецьку, д-ра Степана Сміль-Стоцького, Миколу Тарнавського, Юрка Турчина, Катерину Вуйцик і Петра Гладока. Память покійних зібрані вшанували вставши з місць. Голова повідомив, що перед зіздом о. Юліян Дзерович відправив за покійних Службу Богу, за що голова о. Дзеровичеві склав подяку.

ПИСЬМО ЕКС. МИТРОПОЛИТА.

З доручення голови секретар Головної Управи д-р Мирон Коновалець відчитав письмом Експ. Митрополита Андрея такого змісту:

„Дуже дякую за ласкаву пам'ять і надіслання звідомлення про стан Товариства „Рідна Школа“ за останній адміністративний рік. Дякуючи рівнож за запрошення на Загальний Зізд „Рідної Школи“ повідомляю ввічливо, що на жаль, з огляду на стан мого здоров'я, на зізд прибути не можу, бажаю однак найкращого успіху в працях зізду. Най Бог благословить. Андрей, митрополит“.

В імені президії РШ д-р Коновалець склав на руки Преосв. Никити подяку Експ. Митрополитові за ці побажання. Голова проф. Галушинський в імені Загального Зізду передав через Преосв. Никиту привіт Митрополитові Андрееві при маніфестаційних оплесках зібраних.

ВСТУПНІ ФОРМАЛЬНОСТІ.

Голова відчитав правильник зізду, ухвалений на одному з попередніх зіздів. За звичаєм минулих років передано за згодою зібраних перевірку протоколу з минулорічного зізду верифікаційній комісії, до якої увійшли: Роман Лисович зі Стрия, Іван Корчинський з Камінки Струмилової, дир. Августин Домбровський зі Львова.

На внесок, щоб вибрати окрему резолюційну комісію, зізд вибрав до неї: проф. Володимира Зубрицького зі Львова, Володимира Рижого зі Львова, дир. Івана Калиняка зі Стрия, дир. Василя Ратича з Рогатина, інсп. Петра Будза зі Львова, мед. д-ра Миколу Рибак з Перемишля, дир. Михайла Вагулу з Золочева.

ЗВІДОМЛЕННЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

Тому, що звідомлення з діяльності Головної Управи РШ за рік 1937—38 було видруковане в цілості в ч. 24. журналу „Рідна Школа“ з 20. XII. 1938 і делегати на зізд мали змогу з цим звідомленням основно познайомитися, окремих устних звідомлень не було. На цьому місці голова, проф. Галушинський виголосив реферат, що був передбачений як сема точка порядку нарад.

Обговоривши різні сторінки діяльності Рідної Школи проф. Галушинський торкнувся також деяких недолуг, що до деякої міри сприяли нормальну працю установи і захотів, люючи віру, що рідношкільна організація все розбудується до необхідних їй меж.

ПИСЬМО КИР ІВАНА.

Після реферату проф. Галушинського секретар Гол. Управи д-р М. Коновалець відчитав письмом Преосв. Івана:

„Прошу прийняти мою ширю подяку за ласкаве запрошення мене на цьогорічний Загальний Зізд Рідної Школи. Дуже жаль, що мій зняття не дозволяють мені взяти участі в цьому Зізді. Оцею дорогою пересилаю свій сердечний привіт Хвальному Зіздові і прошу в Бога найбільшого благословення для нього і для рішень Хвального Зізду, щоб вони вийшли на найбільше добро тієї нашої найріднішої та найсимпатичнішої всенародньої Установи. З висловом глибокої пошани відданий в Христі Господі слуга Іван, еп. пом. львівський“.

ЗВІДОМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ.

Звідомлення Контрольної Комісії відчитав голова Контрольної Комісії дир. Іван Філімович. Представивши вислід перевірки діяльності та праці Головної Управи Контрольна Комісія поставила внесок дати Головній Управі абсолюторію.

СПРАВА ПІДВИШКИ ВКЛАДКИ.

Секретар д-р Мирон Коновалець відчитав внесок Президії у справі підвишки членської вкладки:

„Щоб дати спрмогу Рідній Школі перейти П велитеські видатки й поставити її на твердій матеріальній основі та кілько мови упезалежити її фінансову діяльність від усіх сторонніх чинників, а з другого боку, щоб поставити її на власних силах народу — Загальний Зізд Р. Ш. постановляє підвищити членську річну статутну членську вкладку на 50% для кожного роду платників. Одностайно закликає всі кружки Р. Ш. й повітові рідношкільні організації передати 50% надлишки з 1938/39 року вповні і виключно до розпоряджості Головної Управи Р. Ш.“

ВИБІР КОМІСІЇ-МАТКИ.

На внесок проф. Гната Мартинія з Смильки перенесено на це місце точку: вибір Комісії Матки. Згідно з вибором зізду до Комісії-Матки увійшли: д-р Іван Романків (Жовква), Іван Лемішка (Камінка Струмилова), д-р Ян Ярема (Тернопіль), радн. Теофіл Карачевський (Львів), студ. Омелян Логун (Львів), дир. Володимир Полянський (Львів), дир. Омельян Терещький (Львів), д-р Петро Гата (Дрогобич).

Після десятихвилинної перерви, після якої делегати зголошувалися до слова, розпочалася дискусія над звідомленнями.

ДИСКУСІЯ.

Володимир Івасик (Ставчани) порушив справу статуту і справу купонів „Нового Зізду“. Ці купони важко збирати, тому вплив від них

МИХАЙЛО РОМАНИШИН.

Крива рука

(Докінчення)

Крива Рука пацнув ногою зелену плахту зеленини, що пхалася під ноги і в тій самій хвилині під ногою раз по разу щось плеснуло і людський крик виривався з надірв, сухий і хриплий, як тріскіт батога. Крива Рука зморщився. Він уже знав. То „трибунал“ видавши присуд на доказане Кривою Рукою лінівство Найди, наказав на очі усіх негайно виконати присуд — дозовими буквами, які відмірювали шпарко із притиском на голому тілі. У рівних віддалених часу — видно хтось держав у руці годинник — чути було той сам, подвійний тріск буків, а в парі з ним, хрипай, та що раз більш ослаблений крик людини. Екзекуція відбувалася спокійно, бо найменший шелест не доходив до Кривої Руки.

Раптом, як переск фабричної сирени вдерся на Поліну гострий крик Параски. Крива Рука, як поразений громом, скочив на ноги і розпихав дітками юрбу, гнав осканжений до неї. Ще хвилинка, він перескочив у бігу широку

копанку, чалапнув одною ногою у воду, перекинувся в болоті і допавши берега, схопив рукою Параски довгі, чорні коси. Тоді, скоріше, ніж нові дозові буки на відворотну медаль Найди, впали на її голову, плечі, груди, його тверді, залізни п'ястуки. Бив ними куди попало, Гатка навідрілля, в лице, у потилицю, попадав у порожнє і тоді поднював своєю лютю, і дико сопучи, пляний, захриплий, поки сам не обсунувся на землю. Чува ще трохи сили в ногах — встав і відійшов на бік. Серце немилосердно гепалося в його грудях, пхалося у горло, то ревало на всі голоси. Лютю, скажена, собача, заволодівши ним, не хотіла притихнути. Спустив ноги по коліна у воду і від того робилося йому легше. Серце притихало. Голоси в ухах щезали. Кров ганувалася.

Аж тепер арозумів те, у що досі ніколи не вірив — у те, що Параска насправді любила отого кирпатого Найду, ліноха і боягуза. Досі не підпускав до себе навіть такого здогаду, хоч мав мав бистре око. А тут раптом її крик над справедливо засудженням Найдою — відкрив йому правду. Той крик, то її любов, ніщо інше. Вовчизня інакше не зраджує своєї любови як криком. Відчував спрагу і голод. Не знав, чи лігати на траву, чи бігти перед себе.

І знав, що він свого голоду не заспокоїть, якби навіть і в безутову деню і ніч. Його заспо-

коїть лиш мандрівка, тяга і то не завжди. Він мусить звідсіля відійти. Мусить... Він узяв товстий у дорожку Жебрак. Цурупавши підпору плечі, сандали азує, бо на полях стерня — все голе.

Серпневий день умивався перед ним до ночі, люди казали, що то на погоду. Крива Рука, колишній Іван Беззуб, поспішав до братів очима, рушив у поле. Вітер біг не з ним же. Не варт було дивитися на поле. Серце трапив на річку. Рушив узад за П бігом, тер ішов проти ріки і гнав за собою плахту, ні хвилі. Він навіть кувоями Іванові азує і завертав його назад.

Але Крива Рука не давалася. Він не у своїм серці почування великої перемоги разом з великою прогрою. Життя серед побратимів над якими верховодив і які чекали на його накази, витратило для нього свій дотепний зміст. Він лаявся, що від нього не може зрадити себе перед ними — мав свою рану і кожної хвилини захитався, серед них його біль може відкрити і показувати його силу. Краще вже взяти ту осканжену Жебрацьку горбу і додати їй життя.

Крива Рука анів грати на людських душах і вірив, що зможе так заволодіти душою.

Відкритий лист до Пана Прем'єра Складковського.

Дістаємо з Краєвої Народньої Канцелярії УНДО такого листа:

Від кількох місяців війт нашої громади Соколівка, повіт Золочів, Міхал Сурмай, зарядив надзвичайну варту в нашій громаді по 8 людей на добу, а саме: по 6 людей коло „Людського Дому“ та по 2 людей коло постерунку державної поліції. До цієї варти призначив тільки населення української народності і то мужчин та жінок, без огляду на вік і стан. Варта відбувається під голим небом на дворі в морози і підчас снот. Від цієї варти звільняють громадян поляків та жидів.

Зазначуємо, що в нашій громаді не було ніяких виступів, які оправдували б таке зарядження.

Найболючіше для нас те, що зарядження відноситься лише до українців, а поляки і жиди мають у пана війта привілей. Це зарядження війта вважаємо за глум над нами.

Подіаємо це до відома П. Прем'єрові і просимо скасувати це зарядження війта.

Соколівка, дня 29. січня 1939. р.

Підписи громадян.

Картина рідношкільної дійсності.

ЗВІДОМЛЕННЯ З ЗАГАЛЬНОГО ЗІЗДУ РІДНОЇ ШКОЛИ, ЩО ВІДБУВСЯ 2-ГО ЛЮТОГО Ц. Р. У ЛЬВОВІ.

БОГОСЛУЖЕННЯ ЗА ПОМЕРЛИХ ЧЛЕНІВ Р. Ш.

В день Зізду Р. Ш. о. Юліян Дзерович відправив у Преображенській церкві заупокійну Службу Богу за померлих членів РШ. В богослуженні взяли участь делегати на Зізд.

ВІДКРИТТЯ ЗІЗДУ.

Загальний Зізд РШ, що цього року відбувся в залі „Яд Харузім“ при вул. Бернштайна, і в присутії жого засіли: голова Іван Галушницький, заступник голови о. Юліян Дзерович і секретар д-р Мирон Коновалець, відкрили голову проф. Іван Галушницький. Покликавши на секретарів зібрання дир. Степана Гавришука зі Львова, дир. Григора Терлецького зі Львова і дир. Пилипа Гошницького з Ходорова, голова привітав присутнього на залі Преосв. Никиту та всіх делегатів і гостей. Після того згадав померлих у минулому році членів РШ: Миколу Заячківського, б. голову РШ, о. Тита Войнаровського, б. голову РШ, Сидора Громицького, б. члена Гол. Управи Марію Білецьку, б. заст. голову РШ, д-ра Секелу, дир. Олександра Трача, Миколу Глинського, д-ра Дмитра Марцева, інж. Романа Погорельського, інж. Осипа Таранюка, д-ра Олега Мохнацького, Олену Прохеш, Ірину Олескову, Володимира Устияновича, д-ра Мирона Конрата, Марію Коновалець, дир. Михайла Верещака, ген. Мирона Тарнавського, Йосифа Чайковського, Олену Торонську, Степанію Тарновецьку, д-ра Степана Смоль-Стоцького, Миколу Тарнавського, Юрка Турчина, Катерину Вуйчик і Петра Гладюка. Память покійних зібрані вшанували вставши з місць. Голова повідомив, що перед зібранням о. Юліян Дзерович відправив за покійних Службу Богу, за що голова о. Дзеровичеві сказав подяку.

ПИСЬМО ЕКС. МИТРОПОЛИТА.

З доручення голови секретар Головної Управи д-р Мирон Коновалець відчитав письмом Експ. Митрополита Андрея такого змісту:

„Дуже дякую за ласкаву пам'ять і надіслання звідомлення про стан Товариства „Рідна Школа“ за останній адміністративний рік. Дякуючи рівнож за запрошення на Загальний Зізд „Рідної Школи“ повідомляю ввічливо, що на жаль, з огляду на стан мого здоров'я, на Зізд прибути не можу, бажаю однак найкращого успіху в працях зібрання. Най Бог благословить. Андрей, митрополит“.

В імені президії РШ д-р Коновалець склав на руки Преосв. Никити подяку Експ. Митрополитові за ці побажання. Голова проф. Галушницький в імені Загального Зібрання передав через Преосв. Никиту привіт Митрополитові Андрееві при маніфестаційних оплесках зібраних.

ВСТУПНІ ФОРМАЛЬНОСТІ.

Голова відчитав правильник зібрання, ухваленний на одному з попередніх зібрань. За звичаєм минулих років передано за згодою зібраних перевірку протоколу з минулорічного зібрання верифікаційній комісії, до якої увійшли: Роман Лисович зі Стрия, Іван Корчинський з Каміньки Струмилової, дир. Августин Домбровський зі Львова.

На внесок, щоб вибрати окрему резолюційну комісію, зібрання вибрало до неї: проф. Володимира Зубрицького зі Львова, Володимира Рижого зі Львова, дир. Івана Калиняка зі Стрия, дир. Василя Ратича з Рогатина, інсп. Петра Будза зі Львова, меш. д-ра Миколу Рибак з Перемішля, дир. Михайла Вагулу з Золочева.

ЗВІДОМЛЕННЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

Тому, що звідомлення з діяльності Головної Управи РШ за рік 1937—38 було видруковано в цілості в ч. 24. журналу „Рідна Школа“ з 20. XII. 1938 і делегати на Зізд мали змогу з цим звідомленням основно познайомитися, окремих устних звідомлень не було. На цьому місці голова, проф. Галушницький вголосив реферат, що був передбачений як сема точка порядку нарад.

Обговоривши різні сторінки діяльності Рідної Школи проф. Галушницький торкнувся також деяких недочетів, що до деякої міри сприяли нормальній праці установи і закінчив свою промову оптимістичним акордом висловлюючи віру, що рідношкільна організація все розбудується до необхідних їй меж.

ПИСЬМО КИР ІВАНА.

Після реферату проф. Галушницького секретар Гол. Управи д-р М. Коновалець відчитав письмом Преосв. Івана:

„Прошу прийняти мою щирю подяку за ласкаве запрошення мене на щогорічний Загальний Зізд Рідної Школи. Дуже жаль, що мій заняття не дозволяють мені взяти участі в тому Зізді. Оцею дорогою пересилаю свій сердечний привіт Хвальному Зіздові і прошу в Бога найбільшого благословення для наради і для рішень Хвального Зібрання, щоб вони вилилися на найбільше добро тієї нашої найріднішої та найсимпатичнішої всенародньої Установи. З висловом глибокої пошани відданий в Христі Господі слуга Іван, еп. пом. львівський“.

ЗВІДОМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ.

Звідомлення Контрольної Комісії відчитав голова Контрольної Комісії дир. Іван Филинович. Представивши вислід перевірки діяльності та праці Головної Управи Контрольна Комісія поставила внесок дати Головній Управі абсолюторію.

СПРАВА ПІДВИШКИ ВКЛАДКИ.

Секретар д-р Мирон Коновалець відчитав внесок Президії у справі підвищення членської вкладки:

„Щоб дати спробою Рідній Школі покрити її велитенські видатки й поставити її на твердій матеріальній основі та кількох можливих незалежності її фінансову діяльність від умов сторонніх чинників, а з другого боку, щоб поставити її на власних силах народу — Загальний Зізд Р. Ш. постановляє підвищити до попереднього річну статутіву членську вкладку на 50% для кожного роду платників. Одночасно закликає всі кружки Р. Ш. й повітові рідношкільні організації передати 50% надлишки 1938/39 року вповні і виключно до розпорядження Головної Управи Р. Ш.“

ВИБІР КОМІСІЇ-МАТКИ.

На внесок проф. Гната Мартинця з Самбора перенесено на це місце точку: вибір Комісії-Матки. Згідно з вибором зібрання до Комісії-Матки увійшли: д-р Іван Романків (Жовква), д-р Іван Лемішка (Камінька Струмилової), д-р Ян Ярема (Тернопіль), рад. Теофіл Карачевський (Львів), студ. Омелян Логун (Львів), дир. Володимир Полянський (Львів), д-р Омелян Терлецький (Львів), д-р Петро Гата (Дрогобич).

Після десятихвилинної перерви, під якою делегати згоджувалися до слова, почалася дискусія над звідомленням.

ДИСКУСІЯ.

Володимир Івасик (Ставчани) порушив справу статуту і справу купонів „Нового Часу“. Ці купони важко збирати, тому краще віддати

МИХАЙЛО РОМАНИШИН.

Крива рука

(Докінчення).

Крива Рука пхнула ногою зелену плахту зеленниці, що пхалася під ноги і в тій самій хвилині під цегольницею раз по разу щось плеснуло і людський крик виривався з надри, сухий і хриплий, як тріскіт батога. Крива Рука зморщився. Він уже знав. То „трибунал“ видавши присуд на доживання Кривою Рукою лінивцю Найди, наказав на очах усіх негайно виконати присуд — лозовими буками, які відмірювали шпарко із притиском на голому тілі. У рівних віддалах часу — видно хтось держав у руці голубчик — чути було той сам, подвійний тріск бучів, а в парі з ним, хриплий, та що раз більш ослаблений крик людини. Екзекуція відбувалася спокійно, бо найменший шелест не доходив до Кривої Руки.

Раптом, як вереск фабричної сирени вдерся на Полану гострий крик Параски. Крива Рука, як поразений громом, скочив на ноги і ронтив ліктями крбу, гнав оснажений до неї. Ще хвилинка, він перескочив у бігу широкую

копанку, чалапнув одною ногою у воду, перекинувся в болоті і допавши берега, схопив рукою Парашини довгі, чорні коси. Тоді, скоріше, ніж нові лозові бучи на відворотну медаль Найди, впали на її голову, плечі, груди, його тверді, залізні п'ястуки. Бив ними куди попало. Гатив навідліть, а лице, у потилицю, попадав у порожнє і тоді поддаював свою лють, і дику сопучи, лийний, захриплий, поки сам не обсунувся на землю. Чує ще трохи сили в ногах — встав і відійшов на бік. Серце немилосердно гепалося в його грудях, пхалося у горло, то ревало на всі голоси. Лють, скажена, собача, заволодівши ним, не хотіла притихнути. Спустив ноги по коліна у воду і від того робилося йому легше. Серце притихало. Голоси в ушах щезали. Кров гамувалася.

Аж тепер зрозумів те, у що досі школи не вірив — у те, що Параска насправді любила отого кривого Найду, ліниуха і бонгуза. Досі не підпускав до себе навіть такого злогаду, хоч яке мав бистре око. А тут раптом її крик над справедливо засудженням Найдою — відкрив йому правду. Той крик, то її любов, ніщо інше. Волиняв інакше не зраджує своєї любови як криком. Відчував справу і голод. Не знав, чи лягати на траву, чи бігти перед себе.

І знав, що він свого голоду не заспокоїть, якби навіть й безавтовку день і ніч. Його заспо-

коїть лиш мандрівка, тяга і то не завжди. Він мусить звідси відійти. Мусить... Він уже був у дорогу. Жебрак. Цурупалки поклали на плечі, сандали взув, бо на полях стерня — нічого усе голе.

Серпневий день умирався перед західом до ночі, люди казали, що то на погоду. А Крива Рука, колишній Іван Бєзуб, поспішав братію очима, рушив у поле. Вітер нім не брав. Не варт було дивитися на поле. Скоріше трава на річку. Рушав уздовж за її берегом, тер ішов проти ріки і гнав за собою великі ні хвилі. Він навіть кувондів Іванову голову і завертав його назад.

Але Крива Рука не давався. Він кіт у йому серці почувався великої перемоги разом і великою прогрою. Життя серед побратимів над якими верховодив і які чекали на його накази, втратило для нього свій дотепний зміст. Він ликався, що він змінив свою долю, може зрадити себе перед ними — зрадити свою рану і кожної хвилини віджикати і плакати серед них його біль може віджикати і плакати його силу. Краще вже взяти її собі в плечі, наче жебракську торбу і почати життя.

Крива Рука вмів грати на людській душі і вірив, що зможе теж заволодіти душою знесмою.

випиття до каси Рідної Школи шораз менше. Піддані думку, щоб Головна Управа ухвалила цю справу так, щоб „Новий Час“ не міг викликати наслідків за ті купони так, як це робить спешу.

Василь Стасишин (Яворівщина) говорить про розмежування діяльності кружків Р. Ш. і Каталанів. Просвіти та порушує деякі місцеві справи.

Д-р Володимир Ільницький (Дрогобич) обговорює справу дозволу на косяду для Рідної Школи, якого ввада цього року не дала. Не погоджується з висловом голови Галушинського, що це дає нас удар під моральним оглядом. Це було б правдиве щойно тоді, якби ми не здобулися на те, щоб дати необхідну матеріальну підтримку Рідній Школі. А це залежить виключно від нас.

Тарас Тисовський (Гошів): Треба прийняти заохоченням внесок на 50% підвищу членської вкладки. Промовець стверджує, що тепер Головна Управа вложила дуже багато праці в організацію установи, бо майже вивела установу з матеріальної скрути.

М-р Михайло Кушнір (Станіславів): Головна Управа повинна спрещувати завдання кружків Р. Ш., щоб ті кружки маючи докладний план діяльності могли повести інтенсивнішу роботу. В журналі „Рідна Школа“ треба завести розділ, в якому можна би подавати вказівки й інструкції матеріал для праці кружків. Зверну увагу на необхідність поширення організаційно-інструкційного апарату Р. Ш. Вкінці торкається деяких локальних справ.

Своє локальні справи порушив і другий депутат зі Станіславова Кость Вишнівський.

Обом делегатам зі Станіславова змісця крім голови Галушинський, докладно виступив всі справи зїзду.

Юліян Бушманюк (Жовква) порушив справу місцевого шкільництва та піддав думку, щоб Рідна Школа взяла під увагу справу створення місцевого деревного промислу на Гуцуліні.

ЗІД ПРИНЯВ ДО ВІДОМА ПРОТОКОЛ ПОПЕРЕДНЬОГО ЗІЗДУ.

На сально увійшов член провірної комісії д-р Августин Домбровський, який заявив, що довіра комісія ствердила, що протокол попереднього збору списаний докладно і до нього не треба нічого додавати. Зїзд прийняв цю заяву до відома.

ДАЛЬША ДИСКУСІЯ.

Д-р Микола Галушинський (Самбір) говорить про організацію праці в кружках РШ та про розмежування діяльності кружків РШ і Каталанів „Просвіти“, спираючись на досвіді праці в Самборі.

Проф. Бурко (Дрогобич) звертає увагу на те, що фреквенція нашої молоді в загальноосвітніх середніх школах жакливо впала і є велика, що вже незадовго не буде в нас школи до університетських студій; тому треба, щоб при гаслі посилати дітей до фахових шкіл не забувати про те, що треба конче звести фреквенцію в загально-освітніх середніх школах (ліцей); у зв'язку з цим ставить висновок, щоб середньошкільну комісію РШ поширити на тому напрямі, щоб вона могла займатися фінансовою допомогою середнім школам.

Ішт Цар (Сональ) порушує справу дитячих шкіл і доросту.

Юліян Ширба (Ярослав) підкреслює недовіру в розбудові організаційної сітки РШ; звертається до Головної Управи з проханням, щоб більше знялася справою рідного шкільництва в окривах.

Ішт Корчинський (Камінка Струмилова) говорить про організаційні справи і ставить висновок, щоб Головна Управа розбудувала організаційну та інструкційний відділ.

Д-р Федір Мучій (Одесько): Нема конфлікту між працею кружка РШ та читальні Просвіти, бо праця з однієї чи другої установи залежить від того чи знайдеться в установі людина, яка та з ініціативою, що зуміє працювати; заявляється проти збільшування членства; радить повести пропаганду в місцевості членством.

Проф. Юліан Каменецький (Рогатин) викликає до уваги, що приватні школи дають більшу кількість абитурантів ніж державні; тому радить звернутися на ці школи більшу увагу; апелює, щоб більше більше нашої молоді в загальноосвітній школі.

М-р Роман Луцький (Городенка) видивгає про необхідність інструкцій, таку важливу посаду праці кружків.

У справі фактичних спростувань забирали слово д-р Михайло Сухий і м-р Михайло Кушнір.

АБСОЛЮТОРІЯ ДЛЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

Після півгодинної перерви голова проф. Галушинський відповідав на голоси і заміти, що впали в дискусії. По виясненні різних справ голова дає під голосування внесок Контрольної Комісії на абсолюторію для дотепершньої Головної Управи, який зїзд прийняв без застережень.

ВИБІР ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

На цю частину зїзду перебирає провід зїзду заступник голови проф. Микола Ластовецький. До слова приходить провідник Комісії-Матки д-р Іван Лемішка, який відчитує листу Головної Управи, що її устійнила Комісія-Матка.

Пропозицію Комісії-Матки, щоб головою Рідної Школи вибрати знову проф. Іван Галушинського зїзд прийняв через аклямацію.

Після короткої дискусії зїзд прийняв переважною більшістю голосів листу Комісії-Матки.

СКЛАД НОВОЇ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

Голова: проф. Іван Галушинський.
Головна Управа: 1) О. Юліян Дзерович (Львів), 2) проф. Микола Ластовецький (Львів), 3) д-р Миро Коновалець (Львів), 4) проф. Володимир Гусак (Львів), 5) п. Марія Колтунюкова (Львів), 6) д-р Франц Свістель (Львів), 7) д-р Володимир Ільницький (Дрогобич), 8) проф. Дмитро Греголінський (Станіславів), 9) інж. Северин Пастернак (Львів), 10) Володимир Кузьмович (Львів), 11) д-р Іван Лемішка (Камінка Струм.), 12) Ярослав Дудар (Львів), 13) проф. Гриць Микетей (Львів), 14) д-р Микола Рибак (Перемишль), 15) Олена Шепарович (Львів), 16) дир. Іван Стевчак (Львів), 17) д-р Яким Ярема (Тернопіль), 18) д-р Михайло Фізьц (Яворів).

Заступники: 1) д-р Юліян Кордюк (Львів), 2) проф. Уяна Шубертівна (Львів), 3) Осип Кокот (Львів), 4) дир. Володимир Полянський (Львів), 5) дир. Іван Поритко (Рогатин), 6) Юліян Бушманюк (Жовква).

Контрольна Комісія: 1) дир. Іван Филипович, 2) д-р Маріян Панчишин, 3) Роман Ільницький, 4) інсп. Іван Стернюк, 5) дир. Зенон Юзичинський. Заступники: 1) Микола Бонковський, 2) Василь Кубавич.

Роземний Суд: 1) дир. Омелян Терлецький, 2) о. Олександр Бучацький, 3) п. Іванна Кокорудзова, 4) пос. Дмитро Великанович, 5) д-р Роман Мармаш.

СПРАВА ЧЛЕНСЬКОЇ ВКЛАДКИ.

Рахуючись із голосами делегатів Головна Управа взяла назад свій внесок у справі підвищення членської вкладки. На внесок делегата Вагули з Золочева зїзд рішив, що висота членської вкладки залишається та сама.

ЯКІСТЬ РІШАЄ! Прецизія виконання і тривалість конструкції заповнюють першенство машинам до писання марки ЕРІКА і ІДЕАЛЬ.

Генеральне представництво і продаж

ЮЛІАН ЛОМАГА

ЛВІВ, ВУЛ. ВАЛОВА 11

ТЕЛ. 228-70.

ТАКТ І ШОВІНІЗМ.

ІНКАВИЙ ВИСТУП СЕН. ПРИСТОРА В УКРАЇНСЬКІЙ СПРАВІ.

Варшава, 1. лютого 1939.

В кулуарах польського парламенту і в політично-пресових колах Варшави широким відгомном відбився індивідуальний виступ сенатора І. б. марш. Пристора в українській справі.

В мин. п'ятницю відбувалося засідання сенатської бюджетової комісії. Вже на початку засідання сен. Пристор заявив прем'єрові Складковському цікаве питання, на які цілі призначений додатковий одноміліонний кредит на диспозиційний фонд міністерства внутрішніх справ. Прем'єр відмовив одним реченням: „Одного мільйона треба мені виключно на державні розходи. Залишаю це довірю комісії. Я скінчив“.

Комісія прийняла проект закону без спротиву і після реферату посла Томашкевича розпочала дискусію.

В дискусії забрав слово сен. М. Творидло, якого промова викликала репліку польських сенаторів Пульнарівича і Семковича. Виступ того останнього з наладом на Експ. Митрополита

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Понеділок, 4. лютого 1889.

„ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ РУСЬКОГО ТОВАРИСТВА ПЕДАГОГІЧНОГО“

відбулися в суботу 2. лютого пополудні в салих Руської Бесіди. По короткій промові голови виділу товариства о. Іа. Чапельського збори вибрали президиумом професора при німецькій гімназії Петра Лезицького... До нового виділу обрані: о. Іа. Чапельський (голова), Дм. Дмитерко, Ол. Барвінський, Кость Панківський, Вол. Шухевич, Кость Лучанівський, Петро Левинський, Лишега, Матіве, Ром. Заклинський і Киришак (два останні через аклямацію). На заступників обрані: о. Амер. Полянський, Вес. Білецький і Григ. Врецьона. До контрольної комісії: Мих. Спожарський, Йос. Танчаковський і Чиж“.

ПІСЛЯ САМОГУБСТВА РУДОЛЬФА.

„Характеристичне, що берлінська „Пост“ помістила статтю, в якій доказує, що самогубство архиди. Рудольфа мало мотиви політичної натури і вказує при цьому на дуже велику симпатію, яка викинула у посмертних згадках у французькій та німецькій пресі“.

СОЮЗ НІМЕЧЧНИНИ І АНГЛІЇ.

Петербург, 4. лютого. Петербурзькі часописи доказують, що Німеччина заключила з Англією формальний союз у справі оборони інтересів на північних європейських морях.

РЕЗОЛЮЦІЇ.

Голова резолюційної комісії д-р Микола Рибак відчитав низку резолюцій, які зїзд прийняв одностайно в цілості. Ці резолюції подамо в черговому числі.

ВНЕСКИ І ПОБАЖАННЯ ДО ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

Наприкінці зголошували ще внески і побажання до Головної Управи в організаційних та шкільних справах: пп. Т. Копачівський (Теребовля), дир. І. Сиротюк (Львів), Петро Гораль (Борщів), д-р Федір Мучій (Одесько), Роман Луцький (Рогатин), проф. Іван Бойчук (Дрогобич), ред. Олена Кисілевська (Коломия), Дана-ло Задорещкий (Стрілиська Нові).

ПРИВІТИ.

Крім привітів від Експ. Митрополита і Пресов. Івана надіслали привіти: Наукове Т-во ім. Шевченка, Т-во Відродження, Народня Торговля і голова Надзірної Ради РСУК інж. Ю. Павликовський.

ЗАКІНЧЕННЯ ЗІЗДУ.

Зїзд закінчив короткою промовою голова проф. Галушинський, після чого зібрані відспівали національний гимн.

У зїзді, що відбувся в дуже поважному настрою, взяло участь 245 делегатів і 31 представників установ.

Не забудьте доходи з просфор, театральних вистав, концертів, забав та інших імпрез переслати Рідній Школі у Львові, вул. Сикстуська 46, тепер Оборони Львова 12. Вони будуть проголошені у пресі.

нахилена до каси Рідної Школи щораз менше. Піддає думку, щоб Головна Управа управління цю справу так, щоб „Новий Час“ викладав належність за ті купони так, як це робить спершу.

Василь Стасишин (Яворівщина) говорить про розмежування діяльності кружків Р. Ш. і читальні „Просвіти“ та порушує деякі місцеві справи.

Д-р Володимир Ільницький (Дрогобич) обговорює справу дозволу на коляду для Рідної Школи, якого влада цього року не дала. Не погоджується з висловом голови Галушинського, що це дає нас удар під моральним оглядом. Це було б правдиве шойно тоді, якби ми не здобулися на те, щоб дати необхідну матеріальну підтримку Рідній Школі. А це залежить виключно від нас.

Тарас Тисовський (Гомів): Треба прийняти захоплення внесок на 50% підвищу членської вкладки. Промовць стверджує, що територія Головна Управа вложила дуже багато праці в організацію установи, бо майже вивела установу з матеріальної скрути.

М-р Михайло Кушнір (Станіславів): Головна Управа повинна специалізувати завдання кружків Р. Ш., щоб ті кружки маючи докладний план діяльності могли повести інтенсивнішу працю. В журналі „Рідна Школа“ треба завести відділ, в якому можна би подавати вказівки й інструкції матеріал для праці кружків. Звертає увагу на необхідність поширення організаційно-просвітницького апарату Р. Ш. Вкриті торкаються деяких локальних справ.

Суть локальних справ порушив і другий делегат зі Станіслава Кость Вишнівський.

Обом делегатам зі Станіслава змісця відповів голова Галушинський, докладно вивчивши всі справи з'їзду.

Юліян Бушманюк (Жовква) порушив справу фахового шкільництва та піддав думку, щоб Рідна Школа взяла під увагу справу створення школи мистецького деревного промислу на Гуцульщині.

ЗІЗД ПРИНЯВ ДО ВІДОМА ПРОТОКОЛ ПОПЕРЕДНЬОГО ЗІЗДУ.

На сально увійшов член провірної комісії д-р Августин Домбровський, який заявив, що провирна комісія ствердила, що протокол попередніх зборів списаний докладно і до нього не треба нічого додавати. Зізд прийняв цю заяву до відома.

ДАЛЬША ДИСКУСІЯ.

Д-р Микола Галушинський (Самбір) говорив про організацію праці в кружках Р. Ш. та про розмежування діяльності кружків Р. Ш. і читальні „Просвіти“, спираючись на досвід кружків в Самборі.

Проф. Бурко (Дрогобич) звертає увагу на те, що фреквенція нашої молоді в загальноосвітніх середніх школах жахливо впала і є небезпека, що вже незадовго не буде в нас кандидатів до університетських студій; тому радить, щоб при гаслі посилати дітей до фахових шкіл не забувати про те, що треба кінчати підготовку фреквенцію в загально-освітніх середніх школах (ліцей); у зв'язку з цим ставить внесок, щоб середньошкільну комісію Р. Ш. поширити в тому напрямі, щоб вона могла займатися і фінансовою допомогою середнім школам.

Гнат Цар (Сокаль) порушує справу дитячих шкіл і доросту.

Юліян Шарба (Ярослав) підкреслює необхідність в розбудові організаційної сітки Р. Ш.; звертається до Головної Управи з проханням, щоб більше заглядала справою рідного шкільництва на окраїнах.

Іван Корчинський (Камінка Струмилова) порушує організаційні справи і ставить вимогу, щоб Головна Управа розбудовувала організаційний та просвітницький відділ.

Д-р Федір Мучій (Одесько): Нема конфлікту між працею кружків Р. Ш. та читальні „Просвіти“, бо праця в одній чи другій установі залежить від того чи знайдеться в установі людина енергійна та ініціативна, що зуміє працю організувати; заявляється проти збільшення вкладки, бо побоюється, що це вплине на чисельність членства; радить повести пропаганду за погодовим членством.

Проф. Юліан Каменецький (Рогатин) викладає, що приватні школи дають більшу кількість абсолютів ніж державні; тому радить звернути на ці школи більшу увагу; апелує, щоб посилати більше нашої молоді в загальноосвітні середні школи.

М-р Роман Лушій (Городенка) відзиває справу відношкільних інструкторів, таку важливу для посилення праці кружків.

У справі фактичних спростувань забирали слово дир. Михайло Сухий і м-р Михайло Кушнір.

АБСОЛЮТОРІЯ ДЛЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

Після півгодинної перерви голова проф. Галушинський відповідає на голоси і заміти, що впади в дискусію. По внясненні різних справ голова дає під голосування внесок Контрольної Комісії на абсолюторію для дотеперішньої Головної Управи, який зізд прийняв без застережень.

ВИБІР ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

На цю частину зїзду перебирає провід зїзду заступник голови проф. Микола Ластовецький. До слова приходить провідник Комісії-Матки д-р Іван Лемішка, який відчитує листу Головної Управи, що її устійнила Комісія-Матка.

Пропозицію Комісії-Матки, щоб головою Рідної Школи вибрати знову проф. Івана Галушинського зізд прийняв через акламацію.

Після короткої дискусії зізд прийняв переважною більшістю голосів листу Комісії-Матки.

СКЛАД НОВОЇ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

Голова: проф. Іван Галушинський.

Головна Управа: 1) О. Юліян Дзерович (Львів), 2) проф. Микола Ластовецький (Львів), 3) д-р Миро Коновалець (Львів), 4) проф. Володимир Гусак (Львів), 5) п. Марія Колтунюкова (Львів), 6) д-р Франц Свістель (Львів), 7) д-р Володимир Ільницький (Дрогобич), 8) проф. Дмитро Грегалинський (Станіславів), 9) інж. Северин Пастернак (Львів), 10) Володимир Кузьмович (Львів), 11) д-р Іван Лемішка (Камінка Струм.), 12) Ярослав Дудар (Львів), 13) проф. Гриць Микетей (Львів), 14) д-р Микола Рибак (Перемішль), 15) Олена Шепарович (Львів), 16) дир. Іван Стевчак (Львів), 17) д-р Яким Ярєма (Тернопіль), 18) д-р Михайло Фіальц (Яворів).

Заступники: 1) д-р Юліян Кордюк (Львів), 2) проф. Уляна Шубертівна (Львів), 3) Осип Кокот (Львів), 4) дир. Володимир Полянський (Львів), 5) дир. Іван Поритко (Рогатин), 6) Юліян Бушманюк (Жовква).

Контрольна Комісія: 1) дир. Іван Филипович, 2) д-р Марія Павчишин, 3) Роман Ільницький, 4) інсп. Іван Стернюк, 5) дир. Зенон Юзичинський. Заступники: 1) Микола Бонковський, 2) Василь Кубаєвич.

Роземний Суд: 1) дир. Омелян Терлецький, 2) о. Олександр Бучацький, 3) п. Іванна Кокорудзова, 4) пос. Дмитро Великанович, 5) д-р Роман Мармаш.

СПРАВА ЧЛЕНСЬКОЇ ВКЛАДКИ.

Рахуючись із голосами делегатів Головна Управа взяла назад свій внесок у справі підвищення членської вкладки. На внесок делегата Вагули з Золочева зізд рішив, що висота членської вкладки залишається та сама.

ЯКІСТЬ РІШАЄ! Прецизія виконання і тривалість конструкції забезпечують першенство машинам до писання марки ЕРІКА і ІДЕАЛЬ.

Генеральне представництво і продаж

ЮЛІАН ЛОМАГА

ЛЬВІВ, ВУЛ. ВАЛОВА 11

ТЕЛ. 228-70.

ТАКТ І ШОВІНІЗМ.

ШКАВИЙ ВИСТУП СЕН. ПРИСТОРА В УКРАЇНСЬКІЙ СПРАВІ.

Варшава, 1. лютого 1939.

В кулуарах польського парламенту і в політично-пресових колах Варшави широким відгомном відбився індивідуальний виступ сенатора і б. марш. Пристора в українській справі.

В мин. п'ятницю відбувалося засідання сенатської бюджетної комісії. Вже на початку засідання сен. Пристор заявив прем'єрові Складковському цікаве питання, на які цілі призначений додатковий одноміліоновий кредит на диспозиційний фонд міністерства внутрішніх справ. Прем'єр відмовив одним реченням: „Одного міліона треба мені виключно на державні розкоши. Залишаю це довірю комісії. Я скінчив“.

Комісія прийняла проект закону без спротиву і після реферату посла Томашкєвича розпочала дискусію.

В дискусії забрав слово сен. М. Творизло, якого промова викликала репліку польських сенаторів Пульнарєвича і Семковича. Виступ того останнього з нападом на Експ. Митрополита

Що писало „Діл“ 50 років тому.

Понеділок, 4. лютого 1889.

„ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ РУСЬКОГО ТОВАРИСТВА ПЕДАГОГІЧНОГО“

відбулися в суботу 2. лютого пополуноді в саях Руської Бесіди. По короткій промові голови віділу товариства о. Ів. Чапельського збори вибрали предсідником професора при німецькій гімназії Петра Левицького. До нового віділу обрані: о. Ів. Чапельський (голова), Дм. Дмитерко, Ол. Барвінський, Кость Паньківський, Вол. Шухевич, Кость Лучаківський, Петро Левицький, Лишега, Матіве, Ром. Заклинський і Киришан (два останні через акламацію). На заступників обрані: о. Амвр. Полянський, Вас. Білецький і Григ. Врецьона. До контрольної комісії: Мих. Спозарський, Йос. Танчановський і Чиж“.

ПІСЛЯ САМОГУБСТВА РУДОЛЬФА.

„Характеристичне, що берлінська „Пост“ помістила статтю, в якій доказує, що самогубство архикн. Рудольфа мало мотиви політичної натури і кажує при цьому на дуже велику симпатію, яка виявилася у посмертних згадках у французькій та німецькій пресі“.

СОЮЗ НІМЕЧЧИНИ І АНГЛІЇ.

Петербург, 4. лютого. Петербурзькі часописи доказують, що Німеччина заключила з Англією формальний союз у справі оборони інтересів на північних європейських морях.

РЕЗОЛЮЦІЇ.

Голова резолюційної комісії д-р Микола Рибак відчитав низку резолюцій, які зізд прийняв одностайно в цілості. Ці резолюції подамо в черговому числі.

ВНЕСКИ І ПОБАЖАННЯ ДО ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

Наприкінці зголошували ще внески і побажання до Головної Управи в організаційних та шкільних справах: пп. Т. Копачівський (Теребовля), дир. І. Сиротюк (Львів), Петро Гораль (Борщів), д-р Федір Мучій (Одесько), Роман Луцький (Рогатин), проф. Іван Болчук (Дрогобич), ред. Олена Кисілевська (Коломия), Данило Задорєцький (Стрілиська Нові).

ПРИВІТИ.

Крім привітів від Експ. Митрополита і Преосв. Івана надіслали привіти: Наукове Т-во ім. Шевченка, Т-во Відродження, Народна Торговля і голова Надзірної Ради РСВК інж. Ю. Павликовський.

ЗАКІНЧЕННЯ ЗІЗДУ.

Зізд закінчив короткою промовою голова проф. Галушинський, після чого зібрані відспівали національний гимн.

У зїзді, що відбувся в дуже поважному настрою, взяло участь 245 делегатів і 31 представників установ.

Не забудьте доходи з просфор, театральних вистав, концертів, забав та інших імпрез переслати Рідній Школі у Львові, вул. Сикстуська 46, тепер Оборони Львова 12. Вони будуть проголошені у пресі.

Сторінка без політики.

Як умер архикнязь Рудольф?

ТАЄМНИЦЯ ЗПЕРЕД 50 РОКІВ

Позавчора минуло рівно 50 років від смерті архикнязя Рудольфа, що як відомо загинув серед нероз'яснених обставин у своєму замку Маєрлінгу. Рівно поголоски про причини цієї смерті перейшли в легенду, народні оповідання та дали привід до неодиного твору. Французький письменник Клод Анс написав повість „Маєрлінг“, що мала великий успіх на екрані і ще пригадала світові наслідника австрійського престолу, що зеднав собі велику симпатію серед нашого простолюддя. Саме недавно в 50-ті роковини його смерті появилася нова німецька студія Віктора Біблєса в. з. „Архикнязь Рудольф, трагедія одної імперії в занепад“, з якої запозичаємо тут кілька фактів мало відомих і вперше по новому освітлених.

ЗВІТ ГРАФА ГОЙОША.

30. січня 1889 р. появилася у Відні офіційне повідомлення, що того самого дня вранці граф Гойош привіз з Маєрлінгу вістку про несподівану смерть архикнязя Рудольфа. До цієї вістки граф Гойош приклав коментар для вістички цісарської родини про те, що він особисто найшов архикнязя неживого в 8. год. уранці в його ліжку. На місце нещастя вислали окрему комісію, що мала прослідити обставини смерті, перевезти трупа і сховати всі папери та предмети приналежні до архикнязя. Комісія мала б осіб — гофратів, лікаря, священника та військового, крім цього туди вийшли князь Пилип сасько-кобурський, один контрадмірал і камердинер архикнязя.

УБРАННЯ І ПАЛЬТА до міри

з найкращих бельєвих матеріалів поручає

ШАПІРА вул. Личаківська ч. 1.

РОЗМОВА ДВОХ МАТЕРЕЙ.

Перша з родини довідалася про смерть Рудольфа — цісарева Єлисавета; щойно вона передала цю вістку цісареві разом із Катериною Шрат, відомою артисткою, приятелькою Франца Йосифа. Між двірськими особами довідалася про подію теж одна з перших баронеса Олена Вечера, яка дуже журилася своєю донькою, що від кількох днів лежала безсвідно. Вона підозрювала, що донька вийшла з Рудольфом і пробувала інтервеніювати в цій справі у дирекції поліції та самого прем'єра Тааффе безуспішно. Її радили чекати на поворот архикнязя, який має приїхати на родинний обід. Коли вона звернулася в останній хвилині до цісаревної Єлисавети,

тоді й довідалася, що разом з Рудольфом загинув теж її донька. Розмова двох нещасливих матерей була довга. Історія записала останню фразу цісаревної Єлисавети до баронеси Вечери: „Не забудьте, що Рудольф умер від удару серця“.

ЛЬОКАЙ АРХИКНЯЗЯ.

Льокай архикнязя Льошек увійшовши до кімнати свого пана ствердив, що архикнязь убив себе та свою наречену. Він оповідав, що закохана пара отруїлась, а щойно поправив цю інформацію, коли вернувся до кімнати вдале; там він побачив, що убиті мали сліди куль. Надворний лікар Відергофер ствердив подвійне самогубство. Цісар Франц Йосиф на другий день уранці вислухав подрібного звіту лікаря, який заспокоював його так: „Можу впевнити Вашу Величність, що його Високість архикнязь не терпів ні хвилини. Куля пробила висок і спричинила негайну смерть“. На це цісар: „Що ви говорите про якусь кулю...“ Лікар: „Так, Ваша Величність, ми знайшли ту кулю, якою архикнязь застріляв себе“. Цісар: „Він застріляв себе? Це неправда. Вона отруїла його. Як ви таке говорите, то мусите це ще й довести“. Лікар мусів ще раз оповісти точно подробиці самогубства з доказами. На кінці прибитий цісар спитав: „Чи Рудольф залишив які прощальні листи?“ „Так, багато, але ніодного для Вашої Величності“.

ЛИСТИ І СВИДОЦТВО ЛЬОКАЯ.

На дворі і поза ним кружляли всякі фантастичні звістки. Двірські кола зайняли до самогубства спершу невиразне становище. Влада відмовляла всяких роз'яснень і пошті не вільно було навіть приймати телеграм зі запитами та відповідями на цю тему. Навіть баварський посол нарікав, що його офіційні телеграми в цій справі не доходили до місця адреси. Щойно на другий день чутки про самогубство мусіла потвердити влада, не маючи змоги роз'яснити смерті нещасливим випадком. Довірений льокай Рудольфа чухав і бачив забагато, слухавши свого пана, який видав йому виразні доручення. Рудольф написав теж забагато листів до різних осіб, де роз'яснював мотиви свого вчинку: він не міг оженитися з Марією Вечерою, проти якої був увесь двір та його батьки, а не хотів з нею розставатися. Останній лист архикнязя до льокая був такий: „Любий Льошек! Покиньте священника і кажіть нас поховати у спільному гробі у Гайлігенкрайці. Дорогоцінності моєї коханої Марії разом з її листом передайте її мамі. Я дякую вам за всю вашу службу повну пожертви за довгі роки. Лист до моєї жінки передайте найкоротшою дорогою. Рудольф“.

Люди у гіпнозі.

Хочемо оповісти один цікавий, характеристичний приклад з гіпнотичного стану, але раніше мусимо подати кілька факхових пояснень.

Слово „гіпнозизм“ походить від грецького слова „гіпнос“ — „сон“. Гіпноз це штучний сон, спричинений у людини силою волі другої людини, т. зв. гіпнотизера, відповідними способами, яких довго вивчаються, поточкою деякі рухи або вимовлює (суггестія) у людину. Можна теж загипнотизувати себе самого, зосередивши увагу тільки на один предмет. У стані гіпнозу змінюється свідомість загипнотизованої людини піддається гіпнотизеру так сильно, що загипнотизованій невідомо виконує сліпо волю гіпнотизера навіть відрізнити, коли вже прагнеться.

Загипнотизована особа западає у штучний сон. Вона може бачити, чути, шукати, але не знає собі справи в того стану. Фізичні стани приємності або болю може гіпнотизер перенести на особу в гіпнозі.

ЗМІНИ В ТІЛІ ВІД ЧУЖОЇ ВОЛІ.

Гіпноз має вплив на обіг крові в ділянці серця. Гіпнотизер може прискорити або звільнити бігтя крові, спричинити сильний наплив крові у якомусь місці тіла. Один лікар нарисувати кішкет футерала від шийного прив'язав моток на обох його речах, — відак до загипнотизованого сказав: „Сьогодні в четвертий годині заснеш і відтеді кров з ранами по лінійках, які в раніше закреслені, в твоє прив'язанні буде вилити на твої сменіх живих живих буквизм“.

І справді в четвертій годині пополудне заснув цей моряк гіпнотичним сном, на лівому його рамені почали виступати випуклі й сильно зачервлені букви, а на багатьох місцях малі крапельки крові.

Змисли у гіпнозі набирають значно більшої бистроті та вражливості ніж на яві. Загіпнотизованій зуміє нитати здалека найдрібніше письмо, відчувє холод від кусника льоду, коли його тримати над головою.

Сила мислі збільшується так, що людина у гіпнозі може проявити зусилля просто надлюдські, навіть при слабому організмі.

Єди треба зачислити теж суггестію. Є це вплив гіпнотизера на думки та бажання другої людини; розбулження у загипнотизованої особи уявлень думок і почувань та спонукання її до всяких дій при рівночасному припиненні її самостійної думки й волі. Суггестія звичайно з успіхом при лікуванні нервово-хворих, головню істериків.

Гіпнотизер може спаралізувати загипнотизованому ціле тіло або якусь частину. Цього роду жалюгідна людина дубіє, наче спаралізована, на цілому тілі або лиш частинно і при всіх зусиллях лишається неперушна так довго, аж доки гіпнотизер не відачить свого наказу.

Гіпноз лікує з успіхом деякі хвороби, нирковий, а крім того гіпноз вживають до лікування безсоння, неврастенії, істерії, ваькоголізму.

СИЛА МУЗИКИ ДЛЯ ОСОБИ У ГІПНОЗІ

В ателі славного паризького різьбача Магдаліни виступала 1903 р. одна пані, що танцювала у сні. Ця пані, яку назвали Магдаліною (бо вона хотіла назвати її правдивим іменем) була жінкою й мала кілька дітей. Вона належала до забавної міщанської родини в Парижі. Коли почала ставати сильні болі голови і ніщо не могло їй зарадити, тоді вона звернулася за порадою до т. зв. магнетичної школи. Один із професорів цих засідань удався професорові лікувати пацієнтку. Лікування тривало кілька днів, аж одного разу помітив гіпнотизер, що Магдаліна реагує на тон підчас вибивання годинника. Ця обставина спонукала його до проб і він спробував кілька акордів на фортепіані. Вплив музики був незвичайно великий. Коли дзвеніли низькі тони, хмурилося лице жінки, коли звучали високі, вияснялося її обличчя і утіхою. Одну мелодію переспівано, а між іншими Магдаліні були наче поясненням мелодій відспівано пісні. Лікар, розуміється, не міг сам здивуватися і на другий такий засідання казав Магдаліну кінематографічно зняти. Різдво Руден забажав побачити цей феномен і його просьбу відбулося засідання в його кабінеті. Магдаліна появилася в довгій римській сукні і сіла. Магнетизер кількома рухами магнетизма ввів її в гіпноз. Магдаліна спала з широко відкритими очима, а руки звисали долі; по перших звуках фортепіані і рівночасно із звуками граного на фортепіані похоронного маршу Шопена піла вона почало тремтіти, а на лінії проявлялися на її обличчі біль, смуток, розпука, надія, — словом, у разі який відтворював настрої звуку композиції. Коли занімів голос фортепіану, Магдаліна почала мов закам'яніла. Магнетизер стараєся змінити постанову її тіла і вираз лица, але надаремно. Щойно звуки музики привели її до життя. На з фортепіану поплили акорди еспланадного маршу. Магдаліна почала в такт крутитися. Тоді її тривав до кінця гри на фортепіані. Прокрикнувши вона зовсім не пам'ятала, що з нею відбулося, а коли їй оповіли про те, вона була здивована.

Подав о. Ст. Комаля

Американська реклама.

У Мельбурні один директор театру дав 250 вистав одної пєси. Щоб використати цей успіх для дальшої реклами, він запропонував своїм гостям на асфальтовий майдан, де були їх гарним обідом. Водночас над ними злітали літаки. Коли обід кінчався, директор показував своїм гостям, що чорну каву вони запити на літаках, на висоті 2.000 м. над землею. В другий день можна було це описати в газеті для нової реклами небувалої пєси.

Усе вже було.

Вже у 1854. р. один англійський лікар Стенвага придумав підчас зарази холери в Лондоні маску, що мала хоронити нос і інші лікарі у шпиталі перед багатьма людьми наповнили маску „вуглевим порошком“. Ця маска введена підчас останньої війни і видосконала даний винахід.

Люди шукають самотності.

В Англії є вілне місце званого „Сейнт-Мартіна“ остріву Мен, де є окремі самотні вежі для птахів. На це місце приваблюють птахів, між ними багато жовтих птахів. Суджує людину на повне відокремлення від світа. Саме таких людей є тепер дуже багато, вони хотять забути про світ і анти тільки в рід птахів. Їм досить два місяці в році, щоб відпочити, коли приїжджають до цього самотнього остріву.

ГУМОР.

ПЕРШЕ ЧУДО СВІТА.

— Чи ти міг би відповісти, яке це перше чудо світа відоме тобі?
— Принаємно! Я вже давно відомо, що це питання: чим був перший чоловік, який жив на землі?

ПРИЧИНА.

Коритко вертається пізно додому і питає служницю, яка йому візничку?
— Чи пані дома?
— Так, має містину.
— А чи не знаєте чому? Чи є якийсь вийшов, чи тому, що сама не могла прийти?

ТАЄМНИЦЯ ЗПЕРЕД 50 РОКІВ.

— Чи папа дома?
— Так, має мігрень.
— А чи не згадає чому? Чи не знає
війшов, чи тому, що сама не мала часу

Служебности у східних воєвідствах будуть скасовані.

Рада міністрів прийняла проект закону, що скасує служебности в різних воєвідствах, про скасування служебностей між іншим у львівському, станіславському і тернопільському воєвідствах.

На основі проєктованого закону скасують на просторі згаданих воєвідств: права вирубу, збору дерева в інших лісових пожитків, які обтяжують чужі лісові або річкові ґрунти, права

пасти на чужих ґрунтах, права побирати пашу (траву і т. п.), що росте на чужих водах і загальному: усім іншим права (служебности), що обтяжують чужі ґрунти (лісові або річкові), які повстали перед днем 1. січня 1939. р.

Однак закон не скасує цього роду служебностей, як: право черпати воду, право переходу, перегону і т. п.

Маршал Буденний — заступником народного комісара оборони СРСР.

ВЕЛИКІ ЗМІНИ У СОВІТСЬКІЙ ВІЙСЬКОВІЙ ВЕРХІВЦІ.

На вищих становищах червоної армії перемає такі зміни:

марш. Буденного і командарма Куліша заступниками наркома оборони; команданта лєнінградської округи Хетіна міненно начальником воєчної академії;

на його місце прийшов командант надволажанської округи Мерекон;

заступник команданта надволажанської округи Шевадін став командантом тої округи

Японці обсадили китайський острів Вайшав.

ЧИ ЗАЙМУТЬ І ГАЙНАН?

Адмірал Канавава з японського міністерства закорд. справ заявив, що японці заняли острів Вайшав у тонкінському заливі, щоб скріпити базу для віденно-китайського побережжя.

Зате він не potwierдив поголосок про японські плани окупації Гайнану, що постійно твердять китайські джерела.

Як подають японські комунікати, у півн. Гомані японці переслідують 6-тисячний китайський відділ. Бої тривають.

Японська влада порадила чужинцям покинути відоме літніще Кулін до 12. ц. м., бо в тій околиці японці переведуть операції проти 3-ох тисяч кит. партизан.

Японські літаки бомбардували залізницю під Чеканом і Нанчаном.

Американці не хотять мішатися до європейських справ.

ГОСТРА РЕАКЦІЯ НА ПРОМОВУ РУЗВЕЛЬТА.

Пресові звіти про заяву Рузвельта у сенатській комісії закорд. справ викликали низку виступів проти вмішування до європейських справ.

Б. президент Гувер остерігає в радієвій промові, що це намагає Америку на міжнародні імплікації. Сенатор Джонсон звернувся до сенату з домаганням, щоб поінформувати публ.

опінію про наради комісії, зокрема про справу доставки літаків для Франції, бо вмішування до європейських справ небезпечно для Америки.

Мін. скарбу Моргентау заявив, що стабілізаційного фонду не уживуть на закупку воєнних матеріалів для Франції чи іншої держави.

100 совітських вояків вдерлося на ман'журську територію.

ПРОТЕСТ МАНДЖУРСЬКОГО УРАДУ.

Як подають з манджурських джерел, коло 100 совітських вояків перейшло совітсько-манджурський кордон під Манкосіні та обстріляли манджурські станиці. Щойно після 4-годинної битви японські граничні стежі прогнали напас-

ників, що залишили на побоевищі 5-ох убитих і 3-ох ранених.

Манджурський уряд переслав совітському консулеві протест.

Засідання єспанських кортезів у підземеллі.

НА 168-ОХ ПОСЛІВ ЗІБРАЛОСЯ ЛИШЕ 62-ОХ.

До Парижа наспіла вістка, що в підземеллі біля у Фігерас відбулося засідання кортезів, що його скликав прем. Негрін. Зібралося лише 62-ох послів; решта — себто 108 — прислала заяву, що вони згорі приймають усі постанови. Тимчасово послів уже втікло до Франції.

Прем Негрін виголосив промову, в якій пропонує, що положення поважне, але закликає тільки вести війну. Кортези прийняли вчесьок.

НА ШЛЯХУ ДО ХЕРОНИ.

Наш війська скоро йдуть у глибину провінції Хероні, зближуючись до міста тої самої назви. Технічні частини енергійно направляють шляхи, що їх розмочили дощі. Зі збільшенням потрібні припаси харчів.

Постачання поважно облегшити залізниця Барсельона—Леріда, яку направили і якою від північці ходять поїзди.

ЗНАЧІННЯ МІСТА ВІЧ.

Місто Віч, що його нац. війська здобули в середу, має велике стратегічне значіння — була це найважливіша точка опору червоних у північній Іспанії. Це місто лежить коло шляху і залізниці Барсельона—Пігерас — французький кордон.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

Червоне міністерство оборони подає у комунікаті, що нац. війська пішли вперед на вістинуку Мальграт, але потоптані там чиналі втрати.

Поворот румунського міністра закорд. справ.

Мін. Гафенко кинув у четвер в год. 22.20 з Бєлгороду до Бухарешту.

У Бєлгороді появилася офіційний комунікат, який стверджує, що міністр Гафенко і прем'єр Стоїлович: 1. переглянули ситуацію в Європі, 2. погодили нову однозгідність, 3. простудіювали питання взаємн. між балканськими і над-

дунайськими державами та рішили вести угодову політику, 3. сконстатували, що оба краї мають династичні зв'язки, спільні інтереси та суцільська приязнь, 4. обговорили питання комунікації, зокрема будови модерного шляху Трієст—Констанца, що полчить Адріатичне Море з Чорним.

СТРАЙК ОБСЛУГИ НОПОРСЬКИХ ХМАРОДІВ.

Персонал нопорських хмародерів приступив до страйку.

ПАТ ПРО УКРАЇНСЬКО-ЧЕСЬКУ СУТИЧКУ У СВАЛЯВІ.

ПАТ повідомляє: Другий приїзд ген. Прхалі до Хусту викликав обурення у „волошинських сферах“, що проявилось у терорі „бойок“ супроти чехів, які ще залишилися на Закарпатті.

У Сваляві дійшло до гострої сутички між „бойками Волошина“ і місцевими чеськими урядовцями та кольтоністами. По бої цих останніх стануло військо, що стало обстрілювати „бойкарів“. По обох сторонах є убиті й ранені.

Після цієї події чеське військо на приказ ген. Прхалі почало в деяких місцевостях розбрювати „волошинських бойків“. В деяких місцевостях навіть оголошено воєнний стан.

З ніякого іншого джерела нема потвердження цієї вістки.

БАТЯ ХОЧЕ ВИБУДУВАТИ ЗАЛІЗНИЦЮ ХУСТ—БЕРНО.

ПРАГА. Відомий чеський промисловець Батя хотує вибудувати залізничний шлях Хуст—Берно. Ця залізнична магістраля бігла б через Градіште—Тренчін—Банська Бистриця—Пряшів і Сваляву і зв'язувала б Карпатську Україну з Моравією та Чехією. На залізничному шляху Берно—Хуст було б 20 кілометрів тунелю. Кошти будови обраховано на 200 мільонів корон. Частину потрібного капіталу Батя хоче дати з власних засобів, решту має дати акційне товариство, організоване спеціально для будови цієї залізниці.

ВИПРОБОВУЮТЬ УКРАЇНСЬКУ РАДІОСТАНЦІЮ ХУСТ. Від кількох днів випробовують тут українську радіостанцію.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ УРЯД ПРОПАГАНДИ У ПРАЗІ.

Міністр без теки Гавелка, що виконує обов'язки шефа пропаганди, заявив на пресовій конференції, що на найближчій засіданні уряду пропонує законопроект про центральний уряд пропаганди, що зосередить виділи пропаганди при поодиноких праських міністерствах.

СОВІТСЬКИЙ УРЯД ВІДКЛИКАВ ДИПЛОМАТИЧНОГО ПРЕДСТАВНИКА З БУДАПЕШТУ.

Народний комісаріат закордонних справ СРСР повідомляє:

Комісар Литвінов повідомив малярського посла в Москві, що уряд СРСР рішив зліквідувати своє політичне представництво в Будапешті та сподіється, що малярський уряд зліквітує своє посольство у Москві.

ТАСС пояснює, що цю постанову спричинив факт, що Мадарщина приступила до протикомуністичного пакту. Від тепер обі держави будуть тримати зв'язок між собою через представників в якійсь третій державі.

ПОІЗД З ЧЕСЬКИМ ВІЙСЬКОВИМ ТРАНСПОРТОМ ВИСКОЧИВ З РЕЙОК.

Як твердять ужгородський „Карпаті Мадяр Гіляри“, під Перецьном вискочив з рейок поїзд з чеським військовим транспортом; 3 особи ранені. Цей випадок спричинили невідомі люди, які розкрутили шруби з рейок.

НАПАД НА БЕЛЬГІЙСЬКОГО ПРЕМ'ЄРА.

На одній з вулиць Брюсселі напали на бельгійського прем'єра та побили його. Цей напад стоїть у зв'язку з іменуванням одного фламандського активіста, заангажованого у співпраці з німецькою окупаційною владою, членом королівської академії. Як відомо, ця номінація викликала велике обурення серед бельгійських соборницьких ког.

НОВИЙ ШЕФ ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ БРИТІЙСЬКОЇ АРМІЇ В ІНДІІ.

Шефом генерального штабу англо-індійської армії зліменовано генерала де Барка. У зв'язку з цією номінацією сподіється реорганізації індійської армії.

Міністр координації оборони Четфілд зложить у цій справі відповідні висновки після повороту з Італії до Лондону.

ПОМЕР КОЛИШНІЙ ШЕФ ФРАНЦУЗЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ.

В Парижі помер у 68. році життя ген. Баратіє, б. шеф генерального штабу та близький співробітник Фоша.

ЖИДІВ СКРЕСЛЕНО З АДВОКАТСЬКИХ І НОТАРІАЛЬНИХ ЛІСТ У ДАНИЇ.

На основі декрету сенату Даниїгу, від 28. ц. м. скреслять усіх жидів з адвокатських і нотаріальних ліст. Влада визначить зломіж жидів-адвокатів окремих правних дорадників-оборонців для жидівського населення.

ГОЛОДІВКА ЧОТИРЬОХ ТИСЯЧ ВІЗНІВ.

У в'язниці американської емігранти в Сен-Каліс (Каліфорнія) 4.000 в'язнів протестують на протест проти злого харчу.

ЛЮТИЙ

підписи відомістю Визначення Мого
слава Прем'єра¹⁰, на яку відомо, що
Після їх малюнки зробили в проф. М. Зам
догоду

НОВИНКИ

СУБОТА

4

Лютний

От. ст. 22. січня 1939.
Тимошенко, Атаман.
Лит. Ворожбит, Атаман.
Домашні: схи — 6.50, захід — 16.21.
Міжшк: схи — 17.55, захід — 7.04.
Повні місяці в год. 0.50.

Зміст: 4. лютого. Нова.
От. ст. 22. січня 1939.
Нова. Басюков, Сема. Камінь.
Лит. Старожило, Атаман.
Схи: схи — 6.54, захід — 16.28.
Міжшк: схи — 12.07, захід — 7.50.

— Конфіскація „Діла“ та інших часописів. Вчорашні „Діла“, „Українські Вісти“, „Новий Час“ та „Слово Народове“ підпали конфіскації за непошанування президента Мосьціцького у дії його ім'я.

— На запити з кола наших читачів повідомляємо, що двомовні наголовки і таке саме дакування українських газет, які появилися перед трьома днями, зарядило Городське Староство, що при цьому покидалось на міністерський розпорядок. Докладний зміст того розпорядку міністерства внутрішніх справ подали ми в „Ділі“ ч. 21. з 31. м. м.

— З якнайкращих шкірок футро — поручає виконувати нас тішки Юліан Гаушевський — рік осну. 1928 — Львів, пл. Капітульна 3. 1. пов., телефон 254-46. 2500. 136-0.

— Вечір скрипкових творів у виконанні учнів проф. О. Москвичева (вищі роки) відбувся в неділю 5. лютого 1939. в год. 19-й в малій залі Муз. Т-ва ім. Лисенка у Львові. В програмі твори: Моцарта, Бетовена, Мендельсона, Паганіні, Брука і інші.

— Йосиф Дністрянський, емер. староста в Збаражі і Чорткові, стричиний брат вельмишановного в нашій суспільності бл. п. проф. уніт. д-ра Станіслава Дністрянського, покінув на дніх греко-кат. обряд. Як довідаємось, п. Йосиф Дністрянський — це 78-літній старець і жодні, що його знають, викликають, щоб він здійснив обряд на підставі свого особистого рішення. Цією справою займалась його жінка, з дому Дзержановська.

— „Волинь“ перестане виходити? Довідаюся з волинських політичних кол, що вельмишановного виходити лугський польський тижневик „Волинь“. Його місце займе би, зрозуміло, новий локальний пресовий орган озонного напрямку. Можлива ліквідація „Волині“ означає б кінець віри про поворот вояв. Юзевського до Луцька. Не від речі буде тут пригадати, що найкращий розвиток „Волині“ припадає на часи, коли зоря вояв. Юзевського почала вже примеркати. Тоді то „Волинь“ розвивався був широко свої сторінки для пропаганди концепцій свого інспіратора і навіть організував свій відділ у Варшаві. Однак оборонна офензива „Юзевчиків“ прийшла запізно. Юзевський звисав, а за ним розіхались і головні підпори „волинзму“. А тепер по шістьох роках існування мають закінчувати і політичну дитину Юзевського — його пресовий орган „Волинь“. — Гром.

— Арештування на Волині. На дніх арештування в селі Вілгорі, рівненського повіту, Павла Цинка, секретаря „Просвітанської Хати“. Причини арештування невідомі.

— Випустили на волю п. Р. Паладічука, редактора „Самоосвітника“, якого поліція у Сокалі притримувала була в часі часописної анкети.

— Ім'янові побажання для през. Мосьціцького. І. п. м. у дії ім'янові президента Мосьціцького до окремої завізитуальної книги виставлено в королівському замку вписувалися всі державні достойники та всі інші, які склали побажання през. Мосьціцькому. До книги вписалися: прем'єр Складковський, члени уряду, маршали: сойму й сенату, президент Найважчого Суду Сушицький, президент НТА, д-р Гелчинський, члени дипломатичного корпусу, генерали, представники високих шиків та багато інших.

— Латиська напівця в найменшому селі Рузечини. Маленька хатинка польського поселення села Яремкова, рузечинського повіту, вибухла собі гарну каплицю, в якій може приміститися коло 400 вірних. Цю каплицю збудували жертвами центральної хати у Варшаві, офіційних покій у Познані, латиської поліції та Банку Польського, а парвезу під каплицю подарували місцевий поміщик.

— Катувал різні діти. В окрузі Львівському суді відбулася в середу розправа проти Теодора Болесаяча, якого обвинувачували, що він катувал своїх чотирьох дітей, не давав

їм їсти та довів їх до цього, що вони напівнагі крали їжу в сусідів. Зате виродок-батько не жалувал для себе грошей на гуляно. Суд асудив мата-батька на 8 місяців в'язниці й відібрав йому батьківські права на 2 роки.

— Вольний украв 1.600 зол. Поліція арештувала в середу у Львові вольного ф-ми „Дойч Гумбольдт“ Юрія Маєвського, який украв минулої ночі з бюро ф-ми 1.600 зол. Арештований признався до крадіж і звернув 1.500 зол. При ревізії знайшли в Маєвського ще лиш 20 зол., бо 80 зол. Маєвський успів уже рано витати. Один з інженерів заявив, що Маєвський украв йому перед 12 роками 140 зол., що пошкодований не повідомляв про це поліції, щоб не нищити кар'єри молодому ще тоді Маєвському.

— Львівська хроніка. Із захисту для молодітніх хапців при вул. св. Софії втекли: 17-літній Роман Мікротвич, 16-літній Тадей Польський, 17-літній Тадей Лучко і 17-літній Володислав Шкаляний. — Давидові Кремерові з Угюва вкрав хтось на заїзді Лібермана при вул. Бригідській 20 кг. шкіри та скриньку тюню вартості 800 зол. — Швець Мих. Шпунляр повідомив поліцію, що Марія Н. з вул. Соняшної погрожувала йому від довшого часу, що випалить йому очі. В середу, коли Шпунляр був у свого товариша при вул. Сикстуській, прийшла туди Марія Н. та кинула в нього пляшкою зі сльозним квасом. Та на шаста пляшка поцілила стіну й там розбилася. Квас облив долівку. Поліція почала слідство. — Авто ч. 40336 наїхало зізду на віз Івана Шевця з Ножитович, пов. Яворів. Унаслідок зудару потякся 14-літній Северин Фольта, який сидів на фірі. Також і кінь вийшов зі зудару з ранами.

— Роботящий воевода. Станіславський воевода ген. Паславський, що на дніх покинув своє становище, лишив по собі очевидні сліди праці. Він — за словами „Кур'єра Станіславського“ — за кілька літ урядування скріпив польщину на кресах такими ділами як будова 73 людських домів та 27 нових костелів та каплиць, сумаричної вартості коло мільона золотих. Він додав з усіх сил, щоб побільшити число і стан посідання поляків у станіславському воевідстві.

— Катастрофа міжнародного поїзду на Литві. 31. м. м. на одній із залізничних стацій недалеко Понавіжа на Литві, на лінії Берлін—Москва трапилася катастрофа. Поспішний міжнародний поїзд віхав на мильний шлях, на якому стояв вантажний поїзд, біля якого працював гурт вазнів. Паровіз вискомив із рейок, при чому розбилася два вагони. Підчас катастрофи загинув 1 в'язень та двоє було ранених.

— Присуд смерті без... смерті. Апеляційний суд у Брісселі затвердив присуд першої інстанції, а саме кару смерті на адвоката М. Бекера, яка отруїла 12 осіб і намагалася отруїти 4 особи. Присуд став уже правосильним, але його не виконують, бо в Бельгії не виконують уже смертних присудів від багатьох років.

— „Чорна домовина“ страшить Лондон. Минулого вітирка намагалися лондонські безробітні уладити демонстрацію та дістатися до парламенту зі слайвою вже „чорною домовиною“. Поліція стримала демонстраційний похід, арештувала 12 демонстрантів, яких разом із чорною домовиною забрали на поліційну станицю.

— Держава буде виховувати дітей, яких батьки агнували підчас землетрусу. Чілійська влада вживає всіх заходів, щоб побороти жахливі наслідки землетрусу. В теренах, що їх навістив землетрус, змобілізували всіх мужчан вік 18—54 літ та призначили їм праці над відбудовою знищених місцевостей. Усі здорові мужчини мусять брати участь у вивозуванні руїн і мусять теж хоронити вбитих. Чілійський парламент рішив, що сиротами, які потрапили в батьків у катастрофічному землетрусі, займеться держава й вона буде їх виховувати, як своїх дітей до повноліття. В Сан-Яго де-Чілі розстріляли купця, який спекулював на місці. Його купця спекулянта застріляли на буки.

— Негус даді процесується. Париський апеляційний суд, який розглядав знову спір між б. абісінським негусом Гайле Селасієм та італійським урядом, витав присуд, в якому знову признав себе некомпетентним рішати в тій справі. Як відомо, негус домагався від італійського абісінсько-французького товариства, яке адмініструє анією Дабуті—Адіс Абеба, щоб йому видали зареєстровані, як власність абісінського уряду 9.000 акцій цієї залізничної разом із невиплаченими доді відсотками. Ці акції давали б оазом із відсотком € 50 мільонів

франків. Після цього судового рішення даді залишаються забльоквані в залізничній тесларистів, аж до остаточного вирішення справи.

— Гріха вода скитетична виробу ф-ми „Здорів" дешеві, азначенто протипує шаучю. Жодної титалі.

— Міночі недуги. Авторі класичної літератури про жіночі недуги підкреслюють користь для жіночої гірної води „Францізіна Йосифа“ та „Діа“.

Дописи.

ПЕРЕМІЩЕННЯ

Нуре Х. В. М. Перед кількома роками опублікував літ „С. Г.“ в Переміщенні поставила собі за мету вивчити й підготувати до життя і праці жіночі в жіночих адобутами літературної науки жіночі роботи. Поставила виконати таку літературу, що б обробляти свої книжково-господарські літературно-навігаційні та навігаційні праці і відділ 4 жіночої-господарської культури піднести жіночі в жіночій шабелі. Малою на увазі що жоді опублікував рік-річно в жіночій місячній при своїй опублікуванні засобів улаштувати теоретичні курси доповіді Х. В. М. і ось цього року в першій дні опублікував такий курс передових уміт опублікував. Програма цього курсу була опрацьована дуже докладно була в підсуді виконана. На головну увагу було дуже добрий підбір референтів, що на тому прикладалі: інж. Волод. Мосора, інж. Мих. Бурд, інж. онід. Бачинський, дир. Ос. Станіслав, дир. Т. Станіслав, Е. Міхаловський, дир. О. Станіслав і Е. Станіслав. Старшина не забула писати улаштувати курси про добре поведіння і товариство опублікував. Ці літературні записки у жіночій годинах п-ї Пили. 5 років та п. Давидко. По жіночій літературі жіночі відбулося окінчення курсу та роздача жіночій країні праці в 1938 р. У тому році жіночі улаштували жіночі українських жіночій улаштувати та жіночі гості. На жіночій промові: дир. Станіслав Х. В. М., д-р Рибак, голова ф-ції „С. Г.“, жіночі улаштувати д-р Хробак та від української жіночої громадності д-р Загайський.

Свято Хрещення України. Загальні Збори „Хору“ при першій оо. Василіан відбулися в першій сідни п. р. в сідні оо. Василіан святого мильного соля 950-літній хрещення Русь-України. На програмі: 1. Являти „Хвала Богові“ — 10 літ м-ра О. Чубіського; 2. Святого соля — 10 літ м-ра О. Чубіського; 3. Василіан козирок — табуристка Річчинової; 4. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 5. Інтермедіо со-моль, б. Ф. Лип. 10 літ м-ра М. Рибак; 6. Форт. соля проф. В. Бачинський; 7. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 8. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 9. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 10. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 11. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 12. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 13. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 14. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 15. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 16. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 17. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 18. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 19. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 20. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 21. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 22. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 23. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 24. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 25. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 26. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 27. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 28. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 29. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 30. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 31. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 32. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 33. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 34. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 35. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 36. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 37. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 38. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 39. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 40. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 41. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 42. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 43. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 44. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 45. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 46. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 47. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 48. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 49. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 50. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 51. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 52. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 53. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 54. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 55. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 56. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 57. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 58. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 59. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 60. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 61. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 62. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 63. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 64. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 65. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 66. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 67. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 68. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 69. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 70. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 71. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 72. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 73. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 74. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 75. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 76. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 77. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 78. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 79. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 80. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 81. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 82. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 83. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 84. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 85. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 86. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 87. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 88. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 89. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 90. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 91. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 92. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 93. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 94. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 95. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 96. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 97. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 98. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 99. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 100. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 101. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 102. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 103. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 104. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 105. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 106. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 107. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 108. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 109. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 110. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 111. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 112. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 113. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 114. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 115. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 116. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 117. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 118. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 119. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 120. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 121. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 122. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 123. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 124. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 125. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 126. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 127. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 128. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 129. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 130. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 131. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 132. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 133. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 134. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 135. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 136. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 137. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 138. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 139. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 140. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 141. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 142. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 143. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 144. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 145. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 146. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 147. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 148. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 149. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 150. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 151. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 152. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 153. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 154. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 155. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 156. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 157. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 158. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 159. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 160. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 161. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 162. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 163. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 164. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 165. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 166. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 167. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 168. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 169. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 170. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 171. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 172. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 173. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 174. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 175. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 176. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 177. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 178. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 179. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 180. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 181. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 182. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 183. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 184. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 185. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 186. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 187. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 188. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 189. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 190. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 191. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 192. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 193. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 194. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 195. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 196. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 197. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 198. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 199. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 200. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 201. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 202. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 203. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 204. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 205. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 206. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 207. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 208. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 209. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 210. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 211. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 212. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 213. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 214. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 215. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 216. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 217. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 218. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 219. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 220. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 221. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 222. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 223. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 224. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 225. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 226. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 227. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 228. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 229. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 230. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 231. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 232. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 233. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 234. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 235. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 236. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 237. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 238. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 239. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 240. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 241. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 242. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 243. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 244. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 245. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 246. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 247. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 248. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 249. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 250. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 251. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 252. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 253. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 254. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 255. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 256. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 257. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 258. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 259. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 260. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 261. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 262. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 263. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 264. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 265. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 266. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 267. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 268. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 269. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 270. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 271. Над ріками записалися — 10 літ м-ра М. Рибак; 272.

ОГЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр.

Пятниця 3. II. год. 7.30 веч. „Два брата“.

Субота 4. II. год. 7.30 веч. „Два брата“.

Неділя 5. II. год. 1. год. „Кіт в чоботі“ — комедія. — Год. 8.30 веч. „Два брата“.

Театр Річкордностей.

Пятниця 3. II. субота 4. II. і неділя 5. II. театр не працює.

Український Народний Театр ім. М. Садоського.

ЛЮБОВ-ЛЕВАНДІВКА.

3. II. Гетьман Полуботок.

ЛЮБОВ (Сала Пар. Дому) Театр Річкорд: 3. II. год. 8.30 (Популярна вистава до двох актів). Мати наймички.

ЛЮБОВ-ЛІНЧАКІВ.

3. II. Пана Бескиди.

3. II. Сорочинський ярмарок.

6. II. Невольники.

7. II. Гетьман Полуботок.

Вісти на поштову виставу у Львові в Союзному Базарі.

Український Театр ім. І. Котляревського.

КАЛІУШ:

3. II. Царів у замітку.

4. II. 1777

3. II. Зорі над Почаєм.

3. Каліуша для театру до Олександрова.

КІНА.

АМІР: „Жінка з лави“ з Людою Райс.

АПОЛОН: „100 днів Навонона“.

АТЛАНТИК: „Брохня Христини“.

БАЛТИК: „Богданівська метелик“.

ВАНДА: „Буртотар“ та „Прованський отвір“.

ГРАЖДИНА: „Циганські романи“.

ЕВРОПА: „Тарас“ — Конрад Файт.

ЕЛІНО: Норма Ширер як „Марія Антонієта“.

КОМЕРСІАЛ: „Азія“ і „Волірова гротеск“.

МАРКУСЕНКА: „Невільне серце“.

МЕТРО: „Друга молодість“.

МІРАЖ: „Золотова рука“.

МУЗ: „Пригоди Топи Соєра“.

НАКС: „Весела“ Вальде Діксон.

ПАЛАС: „Два за мрією“.

РАЙ: „Професор Вілтур“.

РІВНІСТЬ: „Чужий вступ заборони“.

РОСІЯ: „Колос жемчужний“.

СВІТ: „Остання на життя“ „Тітка Карла“.

СВЯТОВІД: „Жидівська“ „Шейк“.

СТИЛІВ: „У протесті жидівська“ та „Рейн“.

ТОН: „Шалений хлопець“ „Пригоди в Шангаї“.

УТІХА: „Домови Тараса“ і „Рейн“.

ХІМЕРА: „Голос матері“ Вел. Діксон.

ФОТОПЛАСТИКОН:

(на Марієвці)

„Стріла“.

ЛЮБОВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця 3. лютого 1939.

7.00 Ранішня денна, 7.15 Муз. з пл., 8.00 Для дітей, 8.30 Голоса господарів, 11.00 Для дітей: Поет і крамля Ротко, слово-муз. акад. для старших дітей, 11.25 Голос музика, тенор, 12.00, 11.57 Сигнал, 12.05 Попудневий акад., 14.00 Інформаційна година з української мови, 14.10 Українська музика з пл., 14.30 „Тарасівська“ зняття з пл. Косяк-Шушаків, 14.45 Програма на завтра, 14.50 Хлопчик, бржа, 15.00 Муз. записи для молоді, 15.20 Спорт. порадник, 15.30 Орх., 16.00 Попудневий денна, 16.05 Господарські вісти, 16.20 Гутірка з хором, 16.35 Серпанок, форт., 17.00 Перша половина театру, вистава на Шляху, 17.15 Із запису мови В. Попелюк, сопран, тенор, форт., 17.45 Вікуні вісти з міста та провінції, 17.50 Камер. концерт, 18.30 Театр Умані „Хлопчик“ на сцені Родовичів, 19.00 Гутірка зі Заводського, 19.10 Розр. концерт, 20.35 Вел. денна, метеоролог. вісти, спорт, 21.00 Гріг: „Одні Трігана“, мін. хор, симф. орк., сопран, меццо-сопран, бас-барит., 22.00 „Крокус“ гутірка, 22.20 Тен. музика з пл., 22.35 Інформ. акад., 23.00 Ост. вісти, 23.05 Закінчення програми.

Субота, 4. лютого 1939.

7.00 Ранішня денна, 7.15 Із Заводського, 7.20 Музика з пл., 8.00 Для дітей, 8.10 Розривна музика з пл., 8.50 Ранішня денна, 11.00 Для дітей: Співальні пісненьки, 11.25 Тарасівська, з пл., 11.57

За 1 зол. 10

Знамениті ножки до голени

„САЛЬФЕРС“

що перевищують всі з той діяльності

тільки в перфумерії

С. ФЕДЕРА, Сикстуська 2.

Коперника 15 а і Галицька 16.

Увага! За автором цього оголошення

даємо гарний рекламний дарунок.

Сигнал, 12.05 Попудневий денна, 14.00 Орхестра, 14.40 Господарські вісти, програма на завтра, 14.50 Що зробили, що хлопоборство організували, 15.00 Для дітей: Оповідання, образок, 15.30 Дута орхестра, 16.00 Попудневий денна, 16.05 Господарські вісти, 16.20 Літературна хроніка, 16.35 Бал: „Кантата Домініка“, 16.50 Вікуні вісти з міста та провінції, 18.05 Спортова гутірка, 18.15 Гутірка зі слухачами, 18.30 Гутірка, Мова — скарб народу, слово-муз. акад., 19.20 Розр. концерт: орк., тенор, форт., 20.35 Вел. денна, метеоролог. вісти, спорт, 21.00 Розр. концерт: орк., сопран, тенор, скрипка, 22.35 Інформ. акад., 23.00 Ост. вісти, 23.05 Спортові вісти, 23.05 Закінчення програми.

Неділя, 5. лютого 1939.

7.20 Комуністична протилежність оборони, 7.25 Орх., 8.00 Ранішня денна, 8.15 Із Заводського, 8.20 Хлопчик, Остання денна річкових продуктів, 8.45 Попудневий денна, 8.50 Монарх: Форт. концерт д-моль, 12 пл., 11.10 Леска музика з пл., 11.57 Сигнал, 12.05 Симф. порадник, 13.00 Виступи з творів В. Попудневий, 13.05 Гутірка про Збараж, 13.15 Орх., форт. дует, тенор, 14.40 Під сонцем Африки, акад. для дітей, 15.00 Серед робітничої молоді, слово-муз. акад., 15.25 Золота книга громад, 15.30 Для дітей: Ост. наслідки горілки, Що тучати серед хлопоборів, Як охоронити дітей перод аразини податки, 16.30 Російські господарські вісти, 16.35 „Господарські вісти“, 20.10 Спортові вісти, 20.15 Господарські мистецтва, 20.35 Вісти, політ. вісти, Вел. денна, звук, тижневик, 21.30 Тен. музика, у перерві в год. 21.55 „Радина Струн“, 22.00 Ост. вісти, 23.05 Комуністична протилежність оборони, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 3. лютого 1939.

БЕРЛІН 19.00 Нова розр. музика, 20.30, 21.00 Бетовенський концерт, БУДАПЕШТ 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, ВІДЕНЬ 15.30 Пісні, форт. музика, 18.00 Акад. із життя верховних, 20.05, 22.20 Балет Лесе, ДРОУТІВІЧ 23.00 „Бучацька тайна“ оп. Вольф-Ферарі, ЛІВНІЦЬ 15.30 Шопенівський концерт, МІЛАН 17.00, 18.00 Серпанок, 20.30 Розр. музика, 21.00 Симф. концерт, ПРАГА 16.40 Камер. г-гур Остерніца, 18.20, 21.10 Орх., РАДІО ПАРИ 18.05 Камер. музика, 19.15, 21.15 Пісні, 19.30 Форт., РИМ 17.15 Тен. музика, 20.30 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Марсели“ оп. Логара, СОФІЯ 18.15 Попудневий денна, 19.00, 20.00 Опера, ШТУТГАРТ 11.30 Нар. музика, ФЛІБ-РЕНЦІЯ 19.20 Пісеньки.

Субота, 4. лютого 1939.

БЕРЛІН 18.00 Мелодія, БУДАПЕШТ 17.40 Нар. музика, 19.20 Орх. концерт, 20.40 Тен. музика, ВІДЕНЬ 12.00 Розр. концерт, 18.50 Камер. концерт, 20.10, 21.00 „Карлсбад“ акад. акад. Гамбург, 19.30 Орх., 19.30 Нар. пісні, ЛІВНІЦЬ 19.00 Вальс, МІЛАН 17.15 Тен. музика, 19.20 Розр. музика, 21.00 Оперетковий мейстер, 22.10 Форт., МІНХЕН 14.25, 15.00 Розр. музика, 18.10 Денна музика та пісні, 22.30 Тен. музика, ПРАГА 19.25, 20.00 Розр. музика, РАДІО ПАРИ 18.05, 19.15 Для дітей, 21.15 Пісні, 21.30 Форт., РИМ 17.15 Тен. музика, 19.20 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Ла бекетівка доміт“ оп. Персіно, СОФІЯ 16.30 Камер. музика, 17.30 Попудневий денна, 18.15 Леска музика, 19.30 Спіл, 20.00, 21.00 Бетовенський концерт.

Неділя, 5. лютого 1939.

БЕРЛІН 15.00 Улюблені мелодії, 15.15 Співальні всі режими, 19.20 Італ. музика, 20.10, 22.00 Орх., сопран, тенор, форт., ВІПГОРОД 20.00 Концерт хор. гурт, 21.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 15.45, 18.30, 19.00 Нар. музика, ВІДЕНЬ 12.00 Бетовенський концерт, 13.00 Попудневий денна, 14.20, 15.00 Концерт балет, 19.00 Італ. камер. музика, 22.40 Тен. музика, ДАВІДЗІНІЗЕНДЕР 14.00 Камер. музика, 15.00 Шведські танки та пісні, 15.30 Денна музика, 20.10, 21.00 „Мелодія хустилки королеви“ оп. І. Штрауса, МІЛАН 17.00, 18.00 Симф. концерт, 21.00, 22.00 Розр. програма, МІНХЕН 9.00 Вальс, 15.00 Для дітей, 20.10, 21.00 Італ. оп. музика, ПРАГА 17.55 Секстет на нар. тему, 18.25 Розр. музика, 19.20, 20.00 Вільска орх., РАДІО ПАРИ 18.00, 21.15 Пісні, 21.30, 22.00 Опера Гюґо, РИМ 17.00 Розр. програма, 21.00 Сміт, квартет, СОФІЯ 18.00 Легка музика, 19.00 Попудневий денна, 20.00 Вел. дуети, ФЛІБ-РЕНЦІЯ 15.30 „Азоре деї трє ре“ оп. Монтемені.

Радіокутик.

ЛЕТУНСЬКА РАДІОВА АПАРАТУРА.

В Англії сконструювано короткохвильову апаратуру для літаків, яка працює разом з висильником, приймачем, оборотним трансформатором та приладом для керування на віддалі — ланка 23 кг. Цей апарат працює на волі між 40 та 120 м. на 4 незалежних від себе радіокомунікаційних каналах. По пересуванні відносно апаратури, можна вибрати бажаний канал. Ці канали мають різно призначення, і так для комунікації з ескадриєю ескадри, для комунікації зі станцією і т. д. Простоту обслуговування електричною апаратурою для керування на віддалі. Заданням пілота, який працює з тим самим, що керує літаком, обслуговувати та стріляти, в ділянці радіокомунікації покладе тільки на пересування на різні довжини хвиль, апаратура та висильники апаратури, та пересування при допомозі спеціального гудка з висильника на приймач. Отримують головна батарея літака через трансформатор. Антену теоретично поручили, від якої веде дріт до хвоста літака, або також дріт під кабіною літака. Віддалі на яку пілот може поручити при допомозі цієї апаратури, залежить у великій мірі від довжини хвиль, роду терену та висоти на якій знаходиться літак. На висоті 3.000 м. пілот може поручуватися зі станцією на землі у віддалі 200 км. Потужність між літаками під час лету можна осмислити до 20 км.

НАЧАЛЬНИЙ ДИРЕКТОР ББК СПІВАВ ПЕРЕД МІКРОФОНОМ.

В кінці грудня 1938 р. перед мікрофоном львівської радіостанції відомою пісенькою для дітей „У тіні горіхового дерева“, при чому у програмі не позали призначили виконавця, як такої, коли в записуванні. Однак не довго вдалося таємничому виконавцеві пісеньки заховати своє імені. Вскрити розійшлися чуття, що бачимий співаком був начальник директор ББК.

ПАПУЗЯЧИЙ КОНКУРС.

Американське радіофізичне т-во НБК організує конкурс на найкращу американську папузу. Побіди птах мусить відзначитися найкращою мимовою, але також і найбільшим асесом співу. З 900 кандидатів папуз вибрало 20 найкращих, які виступили перед мікрофоном. Радіослухачі по вислуханні 20 тергенів папузівх пролунали, вирішити котра з американських папуз. найбільш асесомна.

БІРЖА.

Львів, 2 лютого 1939
ГРОШІ.
Купно-продаж: Бельгія 89/10 — Долари амер. 29/30 — Дол. канад. 52/10 — Франкони гол. 185/92 — Франк. франц. 14/07 — Франк. швейц. 120/05 — Фунти англ. 24/87 — Гуальден швейц. 100/25 — Корони чеські 10/75 — Кор. дук. 111/03 — Кор. норв. 121/97 — Кор. швейц. 121/14 — Ліри італ. 16/40 — Марки фінляндські 10/97 — марка нім. 75/00

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗ“.

Львів, для 2 лютого 1939
1 кг. масла десерт. бльш. без оп. 3/05 зол.
1 кг. масла десерт. мен. з опак. 3/10 зол.
молоч. 17—18 сот.
1 кг. масла 1/3 зол.
Товариства відраховано на масло з мого, на який знято.

ОПОВІСТІ.

Курси чужих мов (німецької, французької й англійської). З дня 18. лютого п. р. відкриває Головна Упряма Річкордностей у Львові англійські курси чужих мов: німецької, французької й англійської. Курси будуть призначені в приміщенні брати участь у курсі і так, що мають денне заняття, який в годину. Зголошуватися у мову 8—15 год. в референтурі Річкордностей. Сикстуська 46, де можна буде отримати докладніші інформації.

Гол. Управа Річкордностей.

Курси рисунку. Для 16. лютого п. р. відкриває Управа Р. Ш. курси рисунку. Курси будуть призначені при вуз. Монархського ч. 12 у школі Річкордностей. Зголошуватися подати в референтурі середніх шкіл Р. Ш. в годину від 8—15 при вуз. Сикстуська ч. 46.

Гол. Управа Річкордностей.

Жертви злочинів в Адміністрації „Зв.“ для „найбідніших“ Мінської адм. Випишак зол. 10.— для інвалідів 5.— і на Допомогу Студентству від І. Ольги і Антін Сохан.

КУПКО — ПРОДАЖ

ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ, Львів, на Марієвці продає найкраще гарні зрізи з золота і срібла.

МАТРИМОНІАЛЬНЕ

ОЖЕНЮСЯ зі свідком. Ізв'язати українкою з доброю родиною до 25 літ. Зголошення до Адміністрації „Зв.“ до „Борги“.

ПІДПРИЄМСТВА

СПІЛЬНИКА до інтересу поручили в банківській банці у Львові з капіталом 10.000 зол. (або на позичку грошей з довгою ріпотою) — музика. Остання побачена. Зголошення від „Борги“ до Адміністрації „Зв.“.

РІЖНІ

ВИРІВ ДЗЕРКАЛ, шпиль, різні образи найкраще — закарпати в Стельмах. Вул. Коперника 22, тел. 263-245

ДЕШЕВО роблю форки на знову акад. чуч гердерибу та зареком. акад. чуч пробують. Робітня сукня. Балет Собіського 12, тел. 217-04.

НА КАРНАВАЛ убрала візку, акад. кінової, французької акад. чуч. Калікутня 10, тел. 315-37.

БІЖУТЕРІЯ, годинники, акад. чуч. тоді нагород. Вальде Бук, вул. Академічна 6, тел. 215-45.

ОГЛОШЕННЯ

Приписові почтові друки і книжки до в'язки сописів

акція кожно видавництва послужити єй можна зупинити в Адміністрації „Зв.“ Львів, Річкордностей 10. Для провади написати на ім'я „Зв.“

Ціна друку
Zawładomienie wysyłkowe

Gazetowa książka niedzielną opublikowa (120 stron) na 10 opublikowa (200 stron) na 10

Książka gazetowa opublikowa na 100 stron, opublikowa na 200 stron, opublikowa na 300 stron

Тільки оголошуються у „ДІЛ“

можете успішно продати, купити зняття реальності.

